

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2018. godinu
u Kantonu Sarajevo**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, april/travanj 2019. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl. ing. građ.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

mr. sc. Maida Fetahagić

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Šef službe za upravljanje projektima:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Priprema i obrada:

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Edin Trgo ee

Uvod	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi.....	7
1.2 Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	19
2. Cijene komunalnih usluga	21
3. Sredstva budžeta	24
4. Investicije.....	25
5. Zaposlenost i plaće	28
6. Elementi bilansa stanja	32
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja.....	37
Rezime	40
ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2018. GODINU	42

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM.....	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM.....	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %.....	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM.....	12
Tabela 8.Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a	21
Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a	24
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM.....	25
Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2018. godini	26
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2018. i 2017.....	28
Tabela 13 Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018.god	29
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018.god. u %.....	30
Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne sprema u %.....	30
Tabela 16. Neto plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2018.godini.....	31
Tabela 17. Masa neto plaća i naknada –učešće u ukupnim rashodima.....	31
Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM	32
Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. i 2018. - struktura ukupnih poslovnih sredstava	33
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2018/2017.....	33
Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća – izvori sredstava u KM.....	34
Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %	35
Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2018/2017.....	36
Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti.....	37
Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a	37

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a i JKP-a, u %	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP-a, u %	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %	12
Graf 6. Gubitak po KJKP-a i JKP-a - struktura u %	19
Graf 7. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP-a u %	25
Graf 8. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP-a u %	26
Graf 9. Ostvarene investicije – struktura u %	27
Graf 10. Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %	27
Graf 11. Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2018. u %	28
Graf 12. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2018. u KM.....	29
Graf 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2018.god u %	30
Graf 14. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. - građevinski objekti.....	32
Graf 15. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2018. i 2018.....	34
Graf 16. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2018.	35
Graf 17. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2018.....	38
Graf 18. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,08, 2018.	38
Graf 19. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,011, 2018.	39
Graf 20. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,034, 2018.	39
Graf 21. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,25, 2018.....	39

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2019. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2018. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mjere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je struktuiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća trebala su da dostave:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2018.godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2018.godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2018.godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2018. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2018. godinu komparirani su sa podacima iz 2017. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih u martu 2018. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2018. godini ostvarila su ukupne prihode od 275.965.932 KM i veći su u odnosu na 2017. godinu za 0,7%. Na dan 31.12.2018. godine ukupni rashodi iznosili su 281.249.005 KM i manji su za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dobit prije oporezivanja) ostvarilo je šest kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i tri preduzeća (JKP-a): Sarajevogas, Toplane, Tržnice i pijace, Rad, Park, Pokop, JKP Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i JKP Trnovo u iznosu 9.361.142 KM, i veća je za oko 38,5 % u odnosu na ostvarenu dobit u 2017. godini.

Gubitak na kraju 2018. godine ostvarilo je KJKP-a: Vodovod i kanalizacija iznosi 14.644.215 KM i manji je u odnosu na 2017. godinu za 13,5 %.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2018 2017	Ukupni rashodi	Indeks 2018 2017	Dobit u poslovanju	Indeks 2018 2017	Neto dobit	Indeks 2018 2017	Gubitak	Indeks 2018 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	52.432.912	103,0	67.077.127	98,9					14.644.215	86,5
		2017.	50.911.341		67.839.513						16.928.172	
2.	Sarajevogas	2018.	90.532.497	99,2	88.832.351	98,9	1.700.146	118,8	1.700.146			
		2017.	91.264.933		89.833.561		1.431.372					
3.	Toplane	2018.	62.024.910	99,1	56.585.325	95,2	5.439.585	173,0	4.506.268	193,8		
		2017.	62.562.318		59.418.650		3.143.668		2.325.601			
4.	Rad	2018.	39.507.093	102,5	39.293.017	102,5	214.076	117,6	192.668	118,1		
		2017.	38.535.141		38.353.077		182.064		163.170			
5.	Park	2018.	8.966.538	105,4	8.893.379	106,6	73.159	46,1	73.159	46,1		
		2017.	8.504.347		8.345.703		158.644		158.644			
6.	Pokop	2018.	10.586.041	108,9	9.854.715	106,4	731.326	160,0	655.797			
		2017.	9.719.685		9.262.638		457.047					
7.	Tržnice i pijace	2018.	3.901.644	92,0	3.319.546	97,7	582.098	69,0	523.738			
		2017.	4.243.015		3.398.966		844.049					
8.	Vodostan	2018.	2.267.221	111,4	1.975.578	110,4	291.643	118,2	291.317	118,1		
		2017.	2.035.534		1.788.796		246.738		246.738			
9.	Komunalac	2018.	5.066.272	95,4	4.874.561	97,1	191.711	65,7	186.330	63,8		
		2017.	5.312.704		5.020.705		291.999		291.999			
10.	Trnovo	2018.	680.804	69,1	543.406	55,3	137.398	5729,7	123.550	5830,6		
		2017.	985.312		982.914		2.398		2.119			
Ukupno		2018.	275.965.932	100,7	281.249.005	98,9	9.361.142	138,5	8.252.973	258,9	14.644.215	86,5
		2017.	274.074.330		284.244.523		6.757.979		3.188.271		16.928.172	

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	19,0	23,8			100,0
		2017.	18,6	23,9			100,0
2.	Sarajevogas	2018.	32,8	31,6	18,2	20,6	
		2017.	33,3	31,6	21,2		
3.	Toplane	2018.	22,5	20,1	58,1	54,6	
		2017.	22,8	20,9	46,5	72,9	
4.	Rad	2018.	14,3	14,0	2,3	2,3	
		2017.	14,1	13,5	2,7	5,1	
5.	Park	2018.	3,2	3,2	0,8	0,9	
		2017.	3,1	2,9	2,3	5,0	
6.	Pokop	2018.	3,8	3,5	7,8	7,9	
		2017.	3,5	3,3	6,8		
7.	Tržnice i pijace	2018.	1,4	1,2	6,2	6,3	
		2017.	1,5	1,2	12,5		
8.	Vodostan	2018.	0,8	0,7	3,1	3,5	
		2017.	0,7	0,6	3,7	7,7	
9.	Komunalac	2018.	1,8	1,7	2,0	2,3	
		2017.	1,9	1,8	4,3		
10.	Trnovo	2018.	0,2	0,2	1,47	1,5	
		2017.	0,4	0,3	0,0	0,1	
Ukupno		2018.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		2017.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

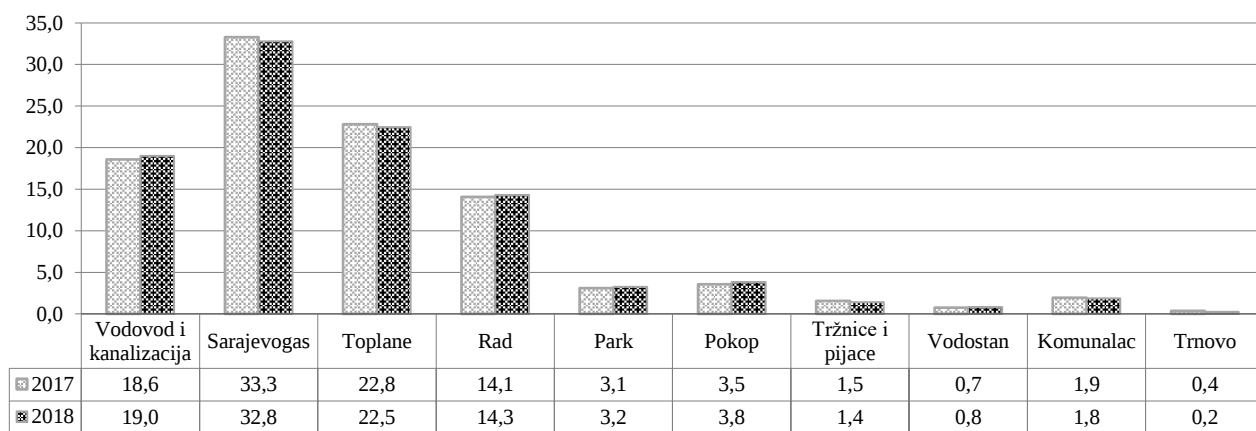
Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevogas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 32,8%, a u rashodima sa 31,6%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 58,1% učešća. Gubitak je najveći u Vodovodu i kanalizaciji sa 100,0% učešća u ukupno ostvarenom gubitku svih preduzeća.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2018. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 88,6% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2018. i 2017. godinu dato je na Grafu 1.

Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %

Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2018/2017. daje se u Tabeli 3, a struktura formiranja ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2018</u> 2017	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2018</u> 2017	Ostali prihodi	Indeks <u>2018</u> 2017	Ukupni prihodi	Indeks <u>2018</u> 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	47.408.628	103,0	755.381	114,3	4.268.903	100,8	52.432.912	103,0
		2017.	46.017.269		660.844		4.233.228		50.911.341	
2.	Sarajevogas	2018.	88.405.046	98,8	76.001	6,3	2.051.450	332,4	90.532.497	99,2
		2017.	89.443.216		1.204.479		617.238		91.264.933	
3.	Toplane	2018.	55.656.607	99,7	37.369	1,3	6.330.934	163,4	62.024.910	99,1
		2017.	55.845.425		2.841.671		3.875.222		62.562.318	
4.	Rad	2018.	37.731.134	101,5	514.995	161,3	1.260.964	122,3	39.507.093	102,5
		2017.	37.184.956		319.286		1.030.899		38.535.141	
5.	Park	2018.	8.908.286	105,9	1.570	18,1	56.682	70,9	8.966.538	105,4
		2017.	8.415.715		8.697		79.935		8.504.347	
6.	Pokop	2018.	10.558.671	109,7	36	225,0	27.334	27,9	10.586.041	108,9
		2017.	9.621.640		16		98.029		9.719.685	
7.	Tržnice i pijace	2018.	3.896.808	92,0	3084	164,5	1.752	42,1	3.901.644	92,0
		2017.	4.236.976		1875		4.164		4.243.015	
8.	Vodostan	2018.	2.220.501	110,4			46.720	197,4	2.267.221	111,4
		2017.	2.011.868				23.666		2.035.534	
9.	Komunalac	2018.	4.667.522	90,7	2.904	102,1	395.846	243,1	5.066.272	95,4
		2017.	5.147.032		2.845		162.827		5.312.704	
10.	Trnovo	2018.	679.813	69,0	3	42,9	988	98800,0	680.804	69,1
		2017.	985.304		7		1		985.312	
Ukupno		2018.	260.133.016	100,5	1.391.343	27,6	14.441.573	142,6	275.965.932	100,7
		2017.	258.909.401		5.039.720		10.125.209		274.074.330	

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi povećani su za 0,7%, prihodi od osnovne aktivnosti za 0,5%, ostali prihodi povećani za 42,6% dok su prihodi od finansiranja smanjeni za 72,4%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Vodostan 10,4%, Pokop 9,7%, Park 5,9%, Vodovod i kanalizacija 3,0% i Rad 1,5%. Posmatrajući prihode od finansiranja, kod KJKP-a Pokop došlo je do povećanja preko 2,2 puta, Tržnice i pijace preko 1,6 puta, Vodovoda i kanalizacije 1,1 puta itd.

Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %

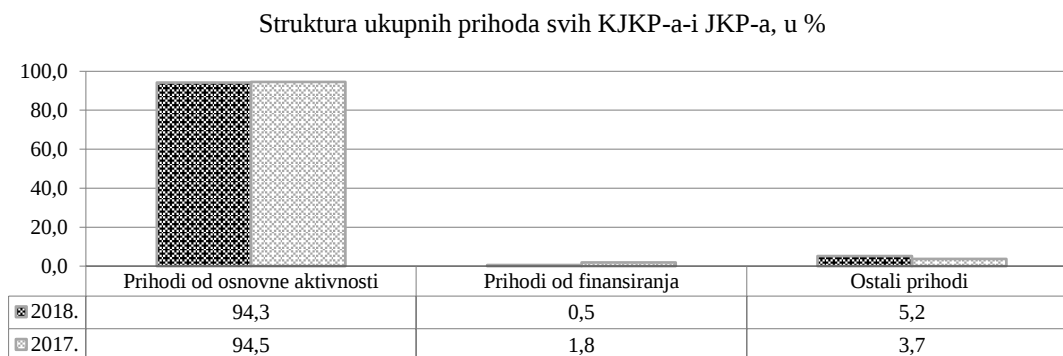
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	90,4	1,4	8,1	100,0
		2017.	90,4	1,3	8,3	100,0
2.	Sarajevogas	2018.	97,7	0,1	2,3	100,0
		2017.	98,0	1,3	0,7	100,0
3.	Toplane	2018.	89,7	0,1	10,2	100,0
		2017.	89,3	4,5	6,2	100,0
4.	Rad	2018.	95,5	1,3	3,2	100,0
		2017.	96,5	0,8	2,7	100,0
5.	Park	2018.	99,4	0,0	0,6	100,0
		2017.	99,0	0,1	0,9	100,0
6.	Pokop	2018.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2017.	99,0	0,0	1,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	2018.	99,9	0,1	0,0	100,0
		2017.	99,9	0,0	0,1	100,0
8.	Vodostan	2018.	97,9	0,0	2,1	100,0
		2017.	98,8	0,0	1,2	100,0
9.	Komunalac	2018.	92,1	0,1	7,8	100,0
		2017.	96,9	0,1	3,1	100,0
10.	Trnovo	2018.	99,9	0,0	0,1	100,0
		2017.	100,0	0,0	0,0	100,0
Ukupno		2018.	94,3	0,5	5,2	100,0
		2017.	94,5	1,8	3,7	100,0

Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje.

Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u JKP Trnovo 99,9%, KJKP-u Tržnice i pijace 99,9% a najmanje u KJKP-u Toplane 89,7%.

Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatani u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2018. i 2017. godinu prikazana je na Grafu 2.

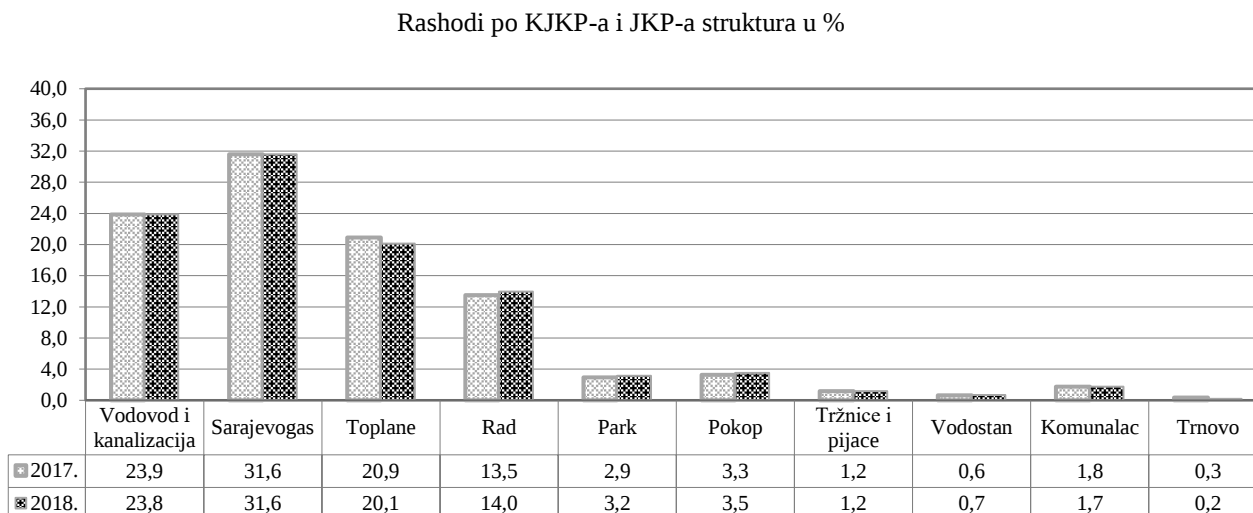

Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti smanjeni su na 94,3% učešća, ostali prihodi su povećani na 5,2% a prihodi od finansiranja smanjeni su na 0,5% učešća.

1.2 Rashodi

U 2018. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su preko 89,5% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)

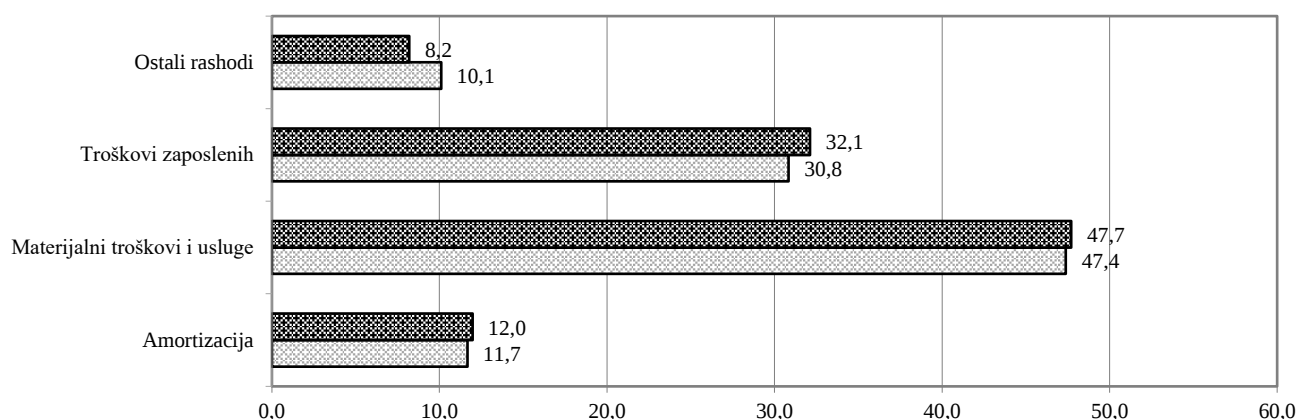

Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su materijalni troškovi i usluge sa učešćem od 47,7% i sa amortizacijom od 12,0%, čine 59,7% troškova u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi i doprinosi na plaće i naknade plaća, te ostali troškovi zaposlenih) povećani su sa 30,8% u 2017. godini na 32,1% učešća u 2018. (Graf 4.)

Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %

■ 2018. ■ 2017.

Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2018 2017	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2018 2017	Troškovi zaposlenih	Indeks 2018 2017	Ostali rashodi	Indeks 2018 2017	Ukupni rashodi	Indeks 2018 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	18.854.457	101,9	17.107.756	102,7	25.512.970	108,0	5.601.944	62,0	67.077.127	98,9
		2017.	18.507.551		16.666.028		23.629.575		9.036.359		67.839.513	
2.	Sarajevogas	2018.	6.204.352	97,2	69.758.148	99,1	10.302.339	103,0	2.567.512	83,6	88.832.351	98,9
		2017.	6.384.799		70.371.714		10.004.816		3.072.232		89.833.561	
3.	Toplane	2018.	3.488.032	91,9	32.843.560	97,9	10.694.929	102,1	9.558.804	82,4	56.585.325	95,2
		2017.	3.793.546		33.542.570		10.476.345		11.606.189		59.418.650	
4.	Rad	2018.	2.184.731	124,5	8.767.578	107,5	24.978.159	100,2	3.362.549	95,6	39.293.017	102,5
		2017.	1.755.169		8.159.087		24.920.798		3.518.023		38.353.077	
5.	Park	2018.	303.084	104,2	1.241.156	111,6	6.146.297	99,5	1.202.842	156,4	8.893.379	106,6
		2017.	290.951		1.111.691		6.174.090		768.971		8.345.703	
6.	Pokop	2018.	1.238.402	104,2	1.726.070	121,1	6.400.884	102,0	489.359	130,4	9.854.715	106,4
		2017.	1.188.653		1.425.543		6.273.257		375.185		9.262.638	
7.	Tržnice i pijace	2018.	219.552	103,8	491.856	102,9	2.606.550	96,5	1.588	18,5	3.319.546	97,7
		2017.	211.436		477.815		2.701.121		8.594		3.398.966	
8.	Vodostan	2018.	370.508	156,0	465.958	98,7	997.485	102,6	141.627	132,6	1.975.578	110,4
		2017.	237.470		472.328		972.193		106.805		1.788.796	
9.	Komunalac	2018.	783.396	104,8	1.605.285	89,3	2.351.849	104,3	134.031	60,4	4.874.561	97,1
		2017.	747.746		1.796.763		2.254.318		221.878		5.020.705	
10.	Trnovo	2018.	27.233	64,1	178.560	26,3	336.460	130,9	1.153	27,0	543.406	55,3
		2017.	42.502		679.152		256.984		4.276		982.914	
	Ukupno	2018.	33.673.747	101,5	134.185.927	99,6	90.327.922	103,0	23.061.409	80,3	281.249.005	98,9
		2017.	33.159.823		134.702.691		87.663.497		28.718.512		284.244.523	

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2018. godinu (obrazac – Stat aneks)

Uočava se smanjenje materijalnih troškova i usluga za 0,4% na nivou svih KJKP-a i JKP-a. Do povećanja materijalnih troškova i usluga došlo je u KJKP Pokop za 21,1%, Park za 11,6% Rad 7,5%, Tržnice i pijace 2,9% i Vodovodu i kanalizaciji 2,7%, dok smanjenje bilježe ostala preduzeća.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) povećani su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 3%, a ostali rashodi su manji za 19,7% i troškovi amortizacije su veći za 1,5% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnih rashoda, kao što je istaknuto, značajno je učešće materijalnih troškova i usluga od 134.185.927 KM, što iznosi 47,7% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 120.344.133 KM odnosno 89,6%, na troškove usluga 13.841.794 KM odnosno 10,3%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova manji su za 0,8%, a troškovi usluga veći za 3,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi preko jedne četvrtine. Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 11,6% i Toplane 18,9%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 78,5%, Park 69,1%, Rad 63,6%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	28,1	25,5	38,0	8,4	100,0
		2017.	27,3	24,6	34,8	13,3	100,0
2.	Sarajevogas	2018.	7,0	78,5	11,6	2,9	100,0
		2017.	7,1	78,3	11,1	3,4	100,0
3.	Toplane	2018.	6,2	58,0	18,9	16,9	100,0
		2017.	6,4	56,5	17,6	19,5	100,0
4.	Rad	2018.	5,6	22,3	63,6	8,6	100,0
		2017.	4,6	21,3	65,0	9,2	100,0
5.	Park	2018.	3,4	14,0	69,1	13,5	100,0
		2017.	3,5	13,3	74,0	9,2	100,0
6.	Pokop	2018.	12,6	17,5	65,0	5,0	100,0
		2017.	12,8	15,4	67,7	4,1	100,0
7.	Tržnice i pijace	2018.	6,6	14,8	78,5	0,0	100,0
		2017.	6,2	14,1	79,5	0,3	100,0
8.	Vodostan	2018.	18,8	23,6	50,5	7,2	100,0
		2017.	13,3	26,4	54,3	6,0	100,0
9.	Komunalac	2018.	16,1	32,9	48,2	2,7	100,0
		2017.	14,9	35,8	44,9	4,4	100,0
10.	Trnovo	2018.	5,0	32,9	61,9	0,2	100,0
		2017.	4,3	69,1	26,1	0,4	100,0
Ukupno		2018.	12,0	47,7	32,1	8,2	100,0
		2017.	11,7	47,4	30,8	10,1	100,0

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Sarajevogas-u 75,8% i Toplanama 53,8%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u JKP Trnovo 10,9%,Tržnicama i pijacama 10,1% te JKP Vodostan 9,4% (Kolona 11. Tabela 7).

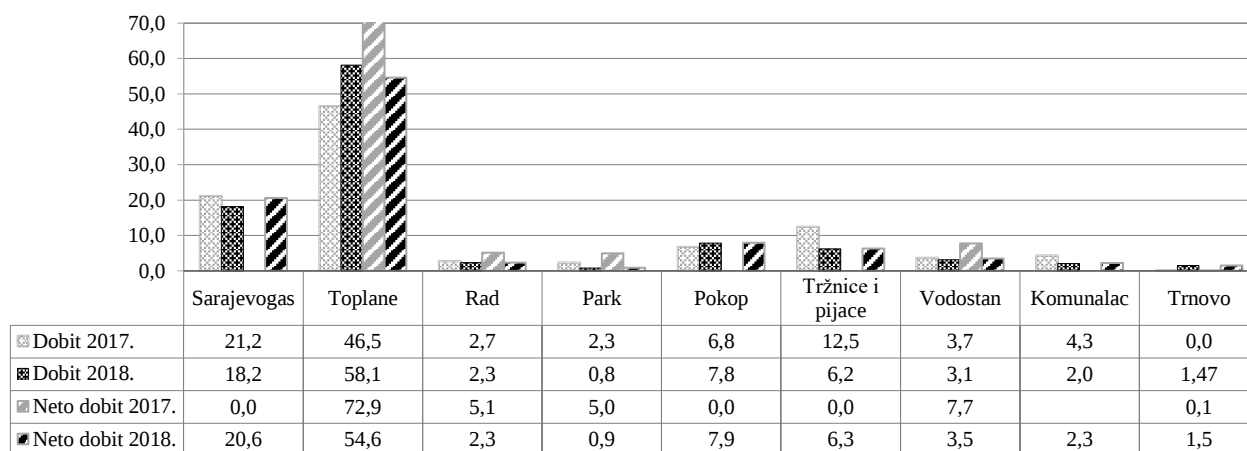
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. dijelovi	Indeks 2018. 2017.	Usluge	Indeks 2018. 2017.	Ukupno	Indeks 2018. 2017.	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	12.280.136	100,9	4.827.620	107,4	17.107.756	102,7	67.077.127	18,3	7,2
		2017.	12.170.567		4.495.461		16.666.028		67.839.513	17,9	6,6
2.	Sarajevogas	2018.	67.376.901	99,0	2.381.247	103,5	69.758.148	99,1	88.832.351	75,8	2,7
		2017.	68.071.004		2.300.710		70.371.714		89.833.561	75,8	2,6
3.	Toplane	2018.	30.427.884	96,8	2.415.676	114,9	32.843.560	97,9	56.585.325	53,8	4,3
		2017.	31.439.856		2.102.714		33.542.570		59.418.650	52,9	3,5
4.	Rad	2018.	6.523.547	108,6	2.244.031	104,2	8.767.578	107,5	39.293.017	16,6	5,7
		2017.	6.006.375		2.152.712		8.159.087		38.353.077	15,7	5,6
5.	Park	2018.	837.678	116,4	403.478	102,9	1.241.156	111,6	8.893.379	9,4	4,5
		2017.	719.629		392.062		1.111.691		8.345.703	8,6	4,7
6.	Pokop	2018.	1.136.855	114,2	589.215	137,0	1.726.070	121,1	9.854.715	11,5	6,0
		2017.	995.351		430.192		1.425.543		9.262.638	10,7	4,6
7.	Tržnice i pijace	2018.	156.957	121,9	334.899	95,9	491.856	102,9	3.319.546	4,7	10,1
		2017.	128.722		349.093		477.815		3.398.966	3,8	10,3
8.	Vodostan	2018.	281.079	82,5	184.879	140,6	465.958	98,7	1.975.578	14,2	9,4
		2017.	340.872		131.456		472.328		1.788.796	19,1	7,3
9.	Komunalac	2018.	1.203.772	91,6	401.513	83,1	1.605.285	89,3	4.874.561	24,7	8,2
		2017.	1.313.464		483.299		1.796.763		5.020.705	26,2	9,6
10	Trnovo	2018.	119.324	126,3	59.236	10,1	178.560	26,3	543.406	22,0	10,9
		2017.	94.505		584.647		679.152		982.914	9,6	59,5
Ukupno		2018.	120.344.133	99,2	13.841.794	103,1	134.185.927	99,6	281.249.005	42,8	4,9
		2017.	121.280.345		13.422.346		134.702.691		284.244.523	42,7	4,7

1.3. Dobit

U 2018. godini ostvarena je dobit u iznosu od 9.361.142 KM i veća je preko 38,5% u odnosu na 2017. godinu. Neto dobit u 2018. godini ostvarena je u iznosu od 8.253.142 KM i veća je oko 2,5 puta u odnosu na 2017. godinu. Dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila sva JKP-a osim: Vodovoda i kanalizacije (Graf 5).

Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %

Graf 5.

KJKP Sarajevogas, d.o.o. ostvareni finansijski rezultat u 2018. godini je dobit u iznosu od 1.700.146 KM i bolji je od finansijskog rezultata ostvarenog u prethodnoj 2017. godini, kao i od finansijskog rezultata predviđenog Rebalansom plana poslovanja za 2018. godinu. Ostvarenju boljeg finansijskog rezultata doprinijeli su sljedeći faktori:

- značajno veći prihodi od naplate sumnjivih i spornih potraživanja u odnosu na prethodnu godinu i to više od trostruko ili za 1.423.799 KM, ali i u odnosu na planirane
- veća isporuka prirodnog gasa u odnosu na planiranu za 1,6 miliona Sm³, odnosno 1,2%, što je uticalo na povećanje prihoda od distribucije prirodnog gasa kojim se pokrivaju troškovi poslovanja za 2% ili 309.641 KM
- veće ostvarenje ostalih pojedinačnih prihoda od prodaje učinka za 21% ili 671.000 KM u odnosu na prethodnu godinu, ali i u odnosu na planirane
- osmišljene i kontrolirane aktivnosti Uprave Preduzeća u smislu efikasnog i efektivnog upravljanja svim resursima Preduzeća, što je doprinijelo sprečavanju nastanka dodatnih troškova u svim segmentima.

Svi značajni problemi u poslovanju Preduzeća, koji si teretili poslovanje u prethodnom periodu, uspješno su riješeni, pri čemu se posebno izdvajaju:

- Ugovor o programu duga između KJKP Toplana i Sarajevogasa (broj:OPU-IP:164/2017) zaključen 28.02.2017. godine, po kojem ukupan dug KJKP Toplana prema Sarajevogasu, u iznosu od 93.753.553 KM, reprogramiran na 77 godina sa godišnjim anuitetima u iznosu od 1.200.000 KM,
- Ugovor o reprogramu duga između Sarajevogasa i BH-Gasa (broj:OPU-IP-483/2018) zaključen 30.06.2018. godine, po kojem je ukupan dug Sarajevogasa prema BH-Gasu, u iznosu od 52.000.000 KM, reprogramiran na 15 godina sa godišnjim anuitetima u iznosu od 1.200.000 KM, s tim da će poslednja rata biti predmetom posebnog ugovora o reprogramu.

Navedeni godišnji anuiteti su u smislu iznosa i dospelosti u potpunosti usaglašeni i to na način da anuiteti koje KJKP Toplane uplaćuju na ime izmirenja duga prema Sarajevogasu u cjelosti odgovaraju visini anuiteta koji Sarajevogas uplaćuje BH-Gasu na ime izmirenja svojih obaveza. Na ovaj način otklonjen je značajan rizik za poslovanje Preduzeća, potvrđena njegova stabilnost, te su otvorene nove mogućnosti za dalji razvoj i prosperitet.

Takođe, Sarajevogas i BH-Gas su zaključili i Novi Ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom u mjesecu oktobru 2018. godine.

KJKP "Toplane" d.o.o. Sarajevo je po obračunu za 2018. godinu iskazalo neto dobit u iznosu od 4.506.268 KM, što je treći put u poslijeratnom periodu poslovanja preduzeća.

Po Izvještaju o poslovanju za period 01.01.-31.12.2018. godine, nepokriveni gubici u poslovanju iznose **107.270.760 KM**, od čega:

- <u>gubitak iznad visine kapitala iznosi:</u>	<u>80.178.631 KM</u>
- dio gubitka iz 2008. godine	24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2009. godine	16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2010. godine	7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2011. godine	11.515.259 KM
- dio gubitka iz 2012. godine	20.798.628 KM
- <u>gubitak do visine kapitala iznosi:</u>	<u>27.092.129 KM</u>
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2012. godine)	987.643 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2013.godine)	-13.154.175 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2014.godine)	-3.330.941 KM
- gubitak ranijih godina (gubitak iz 2015.godine)	-9.619.370 KM

U prethodnim godinama cijena usluga centralnog grijanja se nije korigovala shodno porastu cijene gasa, što je dalje imalo za posljedicu da su se akumulirali značajni gubici poslovanja. Nastali gubici se nisu u potpunosti pokrivali, shodno Zakonu o komunalnoj djelatnosti, zbog čega Preduzeće nije bilo u mogućnosti da redovno izmiruje obaveze za isporučeni gas prema dobavljaču (Sarajevogasu).

Od početka 2016. godine Preduzeće uspješno izmiruje sve svoje tekuće obaveze za isporučeni gas prema Sarajevogas, s kojim je 28.02.2017. godine potpisan i Ugovor o reprogramu obaveza kojim je dogovoreno da se akumulirane obaveze izmire u dugoročnom periodu (u narednih 77 godina). Preuzimanje obaveze vraćanja duga uslovljeno je primjenom Tarifnog sistema, što podrazumijeva da se u slučaju promjene cijene gasa visine tarifnih stavova moraju usklađivati sa Tarifnim sistemom, u protivnom Toplane neće moći iz tekućih priliva od kupaca za usluge centralnog grijanja izmirivati ugovoreni iznos godišnje rate. Iako je ugovoren reprogram obaveza i dalje postoji rizik gubitka iznad visine kapitala, zbog nepokrivanja istih shodno Zakonu o komunalnoj djelatnosti.

Organi upravljanja Preduzeća su permanentno ukazivali na poteškoće i probleme u poslovanju čije rješavanje je u nadležnosti organa izvršne i zakonodavne vlasti Kantona Sarajevo, a nepoduzimanje adekvatnih mjera (sve do avgusta 2016. godine) dovelo je do akumuliranja gubitaka i iskazivanja gubitka iznad visine kapitala.

Gubici u poslovanju u iznosu **107.270.760 KM** rezultat su neprovođenja odluka Skupštine preduzeća. U obračunskom periodu, Osnivač nije izvršio pokriće gubitaka u poslovanju kako je naloženo Odlukama Skupštine Preduzeća broj: 00-02-01/16 od 17.03.2016. godine, broj: 00-02-01/16 od 08.08.2016. godine, broj: 00-03-03/17 od 16.03.2017. godine i broj: 00-06-02/18 od 07.03.2018. godine. Odluke Skupštine nisu uvrštavane u Budžet Kantona Sarajevo.

Na osnovu Odluke Skupštine Preduzeća broj: 00-06-03/18 od 07.03.2018. godine je izvršen raspored dobiti ostvarene u 2017. godini u iznosu od 2.325.601 KM, na ime pokrića dijela gubitka iz 2013. godine.

U period od 01.01 – 31.12.2018. godine Preduzeće je ostvarilo neto dobit u iznosu od 4.506.268 KM. Iznos ostvarene dobiti je evidentiran na poziciji Neraspoređena dobit izvještajne godine.

Te se može zaključiti da je na ovako iskazan rezultat najviše uticala:

- manja potrošnja prirodnog gasa u izvještajnom periodu (ostvarenje u odnosu na planirane količine 89%);
- viši tarifni stavovi (cijene) u 2018. godini u odnosu na važeće tarifne stavove 2017. godini godinu (za prosječno 3,05 % posmatrano na nivou cijele godine).
- prihodi od donacija iz Budžeta (2.143.209 KM): na ime kupovine zemljišta, za izmirenje obaveza po IDA kreditima i kreditu Sarajevogas-a;
- prihoda od ukidanja rezervisanja u iznosu od 1.197.223 KM po Rješenju Konkurencijskog vijeća
- povećanje naplate otpisanih potraživanja (kao posljedica promjene računovodstvenih politika).

Do 31.12.2018. godine plaćene su sve obaveze za isporučeni gas u 2017. godini i 2018. godini (osim računa za decembar 2018. godine koji je plaćen u januaru).

JKP „Trnovo“, d.o.o. Trnovo u 2018. godini ostvarilo je dobit od 137.398 KM, i znatno je veća u odnosu na prethodnu godinu.

Tokom 2018. godine, iz Budžeta Kantona Sarajevo, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, doznačena su sredstva na ime održavanja lokalnih vodovoda na području općine Trnovo u ukupnom iznosu od 300.000 KM i sredstva za održavanje rada prečistača Trnovo u ukupnom iznosu od 150.000 KM (112.500 KM uplaćeni iznos JKP „Trnovo“ d.o.o.).

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2018. godine ostvarilo je dobit od 214.076 KM i veća je za 17,6% u odnosu na ostvarenje u 2017. godini.

U Izvještaju o poslovanju za 2018.godini Preduzeće je poslovalo pozitivno i do sada je uspješno udovoljavalo sve većim zahtjevima kako osnivača tako i građana. Prema nekim anketama do 80% građana je zadovoljno izvršenim uslugama.

Nenaplaćena potraživanja iz 2018. godine iznose 7.396.622 KM.

U ovoj godini prema Zaključku Vlade KS, prihod po osnovu dotacija iz Budžeta KS iznosio je 7.238.233 KM.

U Izvještaju o poslovanju dat je prijedlog mjera:

- Što hitnije utvrditi dinamiku povećanja cijena usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća za građane kako bi dugoročno dostigla punu ekonomsku cijenu. Neovisne komisije su utvrdile da je postojeću cijenu potrebno uvećati za 64% kako bi došli do ekonomske cijene, a u tekućoj godini trebalo bi obezbijediti sukcesivno povećanje od 27% (sadašnja cijena 0,11 KM/ m²).
- Utvrditi obim i vrijednost poslova zajedničke komunalne potrošnje koje se finansiraju iz Budžeta, kako bi se prešlo sa sistema dotacije, na plaćanje stvarno urađenog posla po ekonomskoj cijeni.
- Bilo bi potrebno obnoviti Odluku i pristupiti realizaciji iste da se svi ugovori ljetnog i zimskog održavanja, a koji se finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo i Općina, u pregovaračkom postupku, ustupaju preduzeću «RAD», zbog kojih je i osnovano.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2018. godine poslovalo pozitivno i ostvarilo dobit u iznosu od 731.326 KM, te je u odnosu na prethodnu godinu povećana za 60%.

Ključni rizici u ostvarivanju ciljeva Preduzeća u 2018. godini su bili:

- Neekonomske cijene
Za dvanaest komunalno-pogrebnih usluga cijene su od strane osnivača - Kanton Sarajevo, utvrđene 1995. godine, i nisu dostatne za izmirenje troškova materijala za održavanje, troškova energenata, htz opreme i osiguranja, kao dijela kalkulacije usluga, bez troškova zaposlenih i amortizacije. Ističemo da su to komunalno-pogrebne usluge individualne komunalne potrošnje koje obuhvataju preuzimanje, prevoz, zbrinjavanje, opremanje, sahranjivanje preminulih i unesrećenih lica po nalogu tužioca, kao i naknadu za korištenje grobnog mjesta.
- Nedovoljan iznos subvencije tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje, uređivanje i održavanje 9 aktivnih komunalnih grobalja i 48 separatnih grobalja - harema na području Kantona Sarajevo i postignutog nivoa infrastrukture na aktivnim komunalnim grobljima.
- Iznos sredstava tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje je nedovoljan za 100% realizaciju Operativnog plana i programa čišćenja i održavanja zajedničke

komunalne potrošnje, koji se mora revidirati u skladu sa obezbjeđenim sredstvima, bez obzira što je 80% grobljanske površine u užoj gradskoj jezgri. Troškovi zajedničke komunalne potrošnje se povećavaju na godišnjem nivou za cca 2350 novih grobnih mjesta .

- Kapitalni projekti - Realizacijom otkupa Zemljišta, obuhvat groblja Vlakovo povećan je za 53.053 m². Uređenje neotkupljenog zemljišta, izgradnja krematorija i parking prostora na groblju Vlakovo, u potpunosti zavisi od kapitalnih investicija osnivača.
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u pogledu neusklađenosti stvarnog stanja sa ZK izvadkom i katastarskim planom.
- Nelegalna i nelojalna konkurencija - veoma izražen problem nelegalne i nelojalne konkurencije prodaje cvijeća u blizini naših cvjećara. Radi se o tome da pojedinačni prodavci, vrše prodaju uzurpiranjem prostora, bez izdataka za objekat, materijalnih prava zaposlenih iz radnog odnosa, a zatim i poreza na dobit, kao i slobodne nabavke roba, a u tim uslovima prodaja koju vrši preduzeće ne može biti konkurentna.

Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja

Problemi sa kojima se KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo konstantno susreće su neriješeni imovinsko pravni odnosi na na grobljima na kojim KJKP „POKOP“ d.o.o. Sarajevo gazduje i upravlja a to su: groblje Bare, groblje Vlakovo, Koševska dolina, groblje Obad.

Susrećemo se na dosta nerazumjevanja od strane Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, Zavoda za planiranje i razvoj Kantona i resornog Ministarstva.

Doznačena sredstva iz Budžeta KS za 2018.godinu iznose 3.833.571 KM.

Na dan 31.12.2018.godine kupno zaposlenih je 216 i to prema statusu radnopravnog odnosa:

- 195 na neodređeno
- 9 na određeno vrijeme po saglasnosti resornog ministarstva
- 2 člana uprave na mandatni period
- 5 pripravnika na određeno vrijeme, po Programu sufinansiranja zapošljavanja članova porodica demobilisanih boraca
- 5 pripravnika na određeno vrijeme ,po Programu sufinansiranja zapošljavanja Roma

Plaće i naknade su definisane Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede i Kantona Sarajevo broj:02-34-29721/16 od 10.10.2016. godine i Sporazumom o raspoređivanju sredstava za bruto plaće i naknade radnika uposlenih u KJKP između Samostalnog sindikata radnika komunalne privrede i Vlade Kantona Sarajevo .

Troškovi plaća u direktnoj su vezi sa procesima rada koji zahtjevaju :

- rad subotom , nedjeljom i u dane državnih praznika
- raspodjelu radnog vremena ,zbog otežanih uslova rada, na 36 sati sedmično u mtrvačnici ,koja pruža usluge preuzimanja preminulih lica iz stanova-kuća,bolnica,kao u unesrećenih lica po nalogu tužilaštva,neprekidno 24 sata svih 365 dana u godini
- dvadesetčetiri časovno radno vrijeme u turnusima organizovano je u transportu i na obezbjeđenju ulaza u 3 groblja.

Prosječna neto plaća ostvarena u izvještajnom periodu iznosi 1.285 KM i u direktnoj je vezi sa fondom prekovremenih sati po osnovu rada u turnusima (2137 ostvarenih sati), noćnog rada (16738 ostvarenih sati) i rad na praznik (1365 ostvarenih sati).

Prosječna neto plaća prema obrascu POSEBNI PODACI o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za period 01.01. do 31.12.2018. godine iskazuje se samo na osnovu efektivnih sati rada .

KJKP Tržnice i pijace d.o.o. Sarajevo ostvarilo je dobit u 2018. godini u iznosu 582.098 KM koja je manja za 31% u odnosu na dobit iz 2017. godine.

Iz Budžeta Kantona Sarajevo nije bilo doznake sredstava u 2018. godini.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja ciljeva, na koje Uprava nema uticaja su:

- Nelegalna konkurencija ("divlja prodaja"),
- Nelojalna konkurencija (private tržnice-pijace i tržni centri),
- Rizik masovnijeg odustajanja zakupaca zbog zakonske regulative,
- Neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja svoju djelatnost,
- Ishod sudskog postupka po tužbama o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,
- Ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2018. godini ostvarilo je dobit od 291.643 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 18,2%.

Gubici vode u distributivnoj vodovodnoj mreži iznose 38 %.

Struktura gubitka vode :

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže;
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...);
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrum i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...);
- gubici vode nastali usljed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode usljed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera i sl...);
- gubici vode na objektima gdje nije izvršena sanacija vodovodnog priključka;
- ostali gubici.

Iako se kontinuirano poduzimaju aktivnosti na rješavanju problema koji dovode do nastanka gore navedenih gubitaka, ključni problem je starost vodovodne mreže (u prosjeku 50 godina). Smanjenje gubitaka je kompleksan posao koji je potrebno rješavati primjenom zakonskih propisa i poduzimanjem velikog broja drugih aktivnosti, koje će u konačnici doprinijeti smanjenju gubitka vode i ujedno kvalitetnijem vodosnabdjevanju svih korisnika.

Radi poboljšanja efikasnosti vodovodnog sistema, potrebno je :

- nastaviti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- kontinuirano voditi aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca .

Upoređujući podatke o isporučenoj vodi u distributivnu mrežu sa isporučenom vodom korisnici u periodu 01.01.2017 - 31.12.2018 godine, vidljivo je da i dalje postoje znatni gubici vode koji iznose cca 38 % od ukupne količine vode isporučene u vodovodnu mrežu.

Radi otklanjanja problema i poboljšanja vodosnabdijevanja, potrebno je :

- obezbijediti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- povećati aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca .

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je dobit u iznosu 73.159 KM u 2018. godini, i manja u odnosu na prethodnu godinu za 2,1 puta .

Smanjenje gubitka i ostvaren pozitivan finansijski rezultat je prije svega rezultat povećanjem prihoda za 5%.

Takođe je ostvarena znatna ušteda u potrošnji plina i energenata, kao i regulisanje potrošnje goriva za putnička i teretna vozila.

Sve aktivnosti usmjerene u eliminisanje negativnih posljedica smanjenja budžetskih sredstava nisu u dovoljnoj mjeri uspjele sanirati te posljedice. U svim segmentima nastojalo se poslovati racionalno i ekonomično, a da se ne ugroze osnovne funkcije preduzeća. Pored ostvarenja prihoda, upravljanje troškovima bio je težišni zadatak.

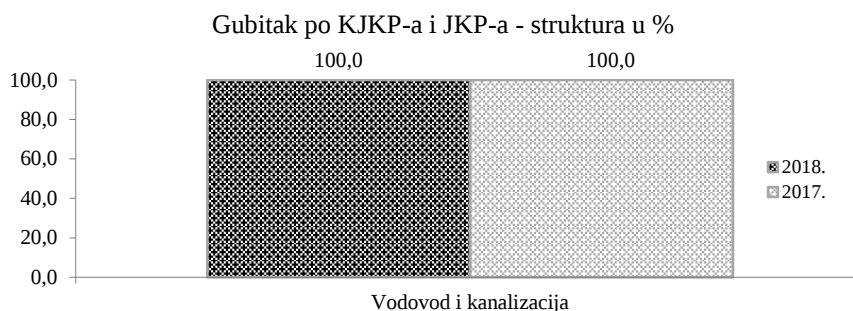
JKP Komunalac“ d.o.o. Hadžići u 2018. godini ostvarilo je dobit u iznosu 191.711,04 KM, dok je u istom periodu 2017. godine Preduzeće ostvarilo dobit od 291.998,17 KM. Ostvarena dobit manja je za 34,3% u odnosu na prošlogodišnju.

U cilju unapređenja poslovanja u narednom periodu Preduzeće predlaže:

- Nastaviti sa aktivnostima i unaprjeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- Pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga (pljenidba novčanih sredstava i pokretne imovine dužnika, kao i uskraćivanje pružanja usluga dužnicima, u skladu sa zakonom);
- Nastaviti sa aktivnostima sanacije priključaka, otklanjanja i pronalaska kvarova i drugih načina kako bi se smanjili gubici na mreži i smanjio procenat neprihodovane vode;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdijevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2018. godini svim JKP-a i KJKP-a iznosi 14.644.215 KM i u odnosu na 2017. godinu manji je za 13,5%.

Graf 6.

Gubitak je ostvarilo samo KJKP Vodovod i kanalizacija u 2018.godini, kao i u prethodnoj.

Sva kantonalna javna komunalna preduzeća i javna komunalna preduzeća istakla su da su poslovala u velikim problemima i uz preduzimanje maksimalnih mjera racionalizacije poslovanja.

KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o. ostvarilo je na dan 31.12.2018. godine gubitak od 14.644.215 KM, koji je manji za 2.283.957 KM ili 13,5% u odnosu na gubitak prethodne godine.

Problemi u poslovanju u 2018. godini su sljedeći:

- Prosječno ostvarena cijena je za 46% manja od “ekonomske” cijene,
- Nedostatak obrtnih sredstava zbog neekonomskih cijena usluga za redovno poslovanje,
- Na kraju 2018. godine obaveze prema dobavljačima su iznosile cca 7,7 miliona KM,
- Nenaplaćena potraživanja za vodu i odvodnju na kraju 2018. iznose cca 66 miliona KM i odnose se na cijeli poslijeratni period,
- Veliki broj potrošača u stanju socijalne potrebe, koji ne plaćaju račune, a na koje Preduzeće plaća PDV,
- Tužbe, zahtjevi radnika vezano za primjenu Kolektivnog ugovora,
- Obaveze za porez na promet usluga-PPU, iznos bez kamata, predmet na sudu-2,4 miliona KM,
- Visoki troškovi poslovanja zbog iznosa obračunate amortizacije,
- Problem sa kojim se suočava rad obnovljenog postrojenja za tretman otpadnih voda u Butilama jeste prvenstveno neutvrđivanje cijene prečišćavanja otpadnih voda kojom bi se pokrili troškovi rada postrojenja (procjena godišnjih troškova cca 5.000.000 KM),
- U procesu prečišćavanja otpadnih voda kao nus proizvod nastaje značajna količina dehidriranog mulja, a problem nastaje kod konačnog zbrinjavanja tog finalnog-dehidriranog mulja koji nije riješen ni godinu I po dana od puštanja postrojenja u rad,
- Starost vodovodne mreže (otpisano 80%), jako spora rekonstrukcija,
- Starost pumpnih agregata,
- Loše stanje elektro-mašinske opreme na objektima vodovoda,
- Dotrajalost mehanizacije i voznog parka za obavljanje terenskih radova,
- Otežana mogućnost isključenja iz vodosnabdijevanja potrošača u zgradama kolektivnog stanovanja, a dug process obrade predmeta na sudu,

- Problem vodozaštitnih zona sa sanitarnog aspekta, te neriješeni imovinsko-pravni status u vodozaštitnim zonama,
- Bespravna stambena izgradnja, te bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem,
- Nelegalna potrošnja vode (krađa), odnosno nedozvoljene intervencije na vodovodnim instalacijama, značajno umanjuju fakturisane količine vode,
- Nedostatak adekvatne podrške osnivača u obezbjeđenju finansijskih sredstava za rad Preduzeća.

Mjere za poboljšanje stanja su sljedeće:

1. Utvrđivanje i primjena ekonomske cijene vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.
2. Projekat vodovod Sarajevo (sanacija dijela vodovodnog sistema) planira se realizirati iz sredstava kredita Evropske banke za obnovu i razvoj –EBRD-a. U Preduzeću je formiran tim koji će biti nosilac realizacije ovog projekta.
3. Aktivnosti na detekciji neoprihodovane vode (projekat NRW) koje su otpočele 2017. godine , odvijale su se tokom čitave 2018. godine u saradnji sa Timom za detekciju kvarova i neoprihodovane vode, od strane Vlade KS. Mjera je u toku realizacije i biće stalna aktivnost preduzeća.
4. Intezivirat će se aktivnosti na naplati potraživanja za vodu inteziviranjem aktivnosti na isključenju potrošača koji imaju dugovanja za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.
5. Intezivirati aktivnosti na isključenju potrošača iz snabdijevanja vodom ukoliko se potrošnja vode ne odvija u skladu sa Uredbom o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, kao i drugim aktima Preduzeća.
6. Realizirati planirane aktivnosti na obezbjeđenju i osiguranju vodovodnih objekata i vodozaštitnih zona.
7. Vršiti čišćenje i održavanje javnog kanizacionog sistema i objekata na sistemu.
8. Nastaviti rad na unapređenju svih vidova komunikacije sa potrošačima.
9. Unaprijediti organizaciju poslovanja sa ciljem efikasnijeg rada i smanjenja troškova

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

Tabela 8.Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a

R. br.	Kategorija potrošača	Jedinica mjere	Cijena u KM		Indeks	Napomena	
			važeća	Prijedlog			
I	KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o						
1.	Prosječna cijena vode iznosila je		1,62 KM/m³.				
II	KJKP Toplane, d.o.o.						
1.	I Domaćinstva					Cijene su bez PDV-a .	
	12 mjeseci	KM/m²	0,5235				
	7 mjeseci	KM/m²	1,2988				
2.	II Poslovni prostor						
	12 mjeseci	KM/m²	0,8901				
	kad se troši	KM/m²	0,0965				
III	KJKP Rad						
	Potrošač	KM/m²	0,11	0,18	64		
V	JKP Komunalac-Hadžići, d.o.o.						
1.	Domaćinstva						
	- cijena potrošnje <5 m³	KM/m³	0,67	1,35	201,4	Predložena cijena je povećana i za sve kategorije potrošača preko 2 puta. U prijedlogu cijena nije uračunat PDV i VPN.	
	- cijena potrošnje >5 m³	KM/m³	0,90	1,82	202,2		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m³	0,34	0,68	200,0		
2.	Pravna lica						
	- cijena vode	KM/m³	0,78	1,57	201,2		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m³	0,34	0,68	179,4		
3.	Ostali potrošači						
	- cijena vode	KM/m³	2,02	4,08	200,0		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m³	1,01	2,04	201,9		

Kod prijedloga formiranja cijena potrošnje vode svako preduzeće ima svoje specifičnosti.

KJKP Toplane d.o.o Sarajevo cijena gasa se nije mijenjala od 01.08.2017. godine i iznosi 0,575 KM/Sm³.

U ovom obračunskom period, cijene gasa su:

Od 01.01. do 31.12. 2018. godine:

Nabavna cijena gasa: 0,495 KM/Sm³

Cijena distribucije gasa: 0,080 KM/Sm³

Cijena gasa za Toplane: 0,575 KM/Sm³

Odlukom broj 02-05-25151-10/16 od 15.08.2016. godine, Vlada Kantona Sarajevo je usvojila Tarifni sistem KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije (u daljem tekstu: Tarifni sistem), kao i Odluku broj 02-05-25151-11/16 o visini tarifnih stavova sa primjenom od 01.08.2016. godine.

Nakon dugogodišnjeg neodobravanja povećanja cijene grijanja, u avgustu 2016. godine, prvi put je odobrena cijena grijanja kojom se na godišnjem nivou, pri planskim normativima i cijeni gasa od 0,53 KM/Sm³, omogućava ostvarivanje prihoda od centralnog grijanja kojima se pokrivaju poslovni

rashodi. Od 01.08.2017. godine cijena gasa iznosi 0,575 KM/Sm³ i nije se mijenjala u ovom obračunskom periodu.

Visine tarifnih stavova u 2018. godini su cijene utvrđene Odlukom Vlade Kantona Sarajevo br. 02-05-36756-9/17, od 28.12.2017. godine.

Nakon donošenja Odluke Nadzornog odbora 01-18-01/18 od 09.07.2018. godine o utvrđivanju prijedloga Izmjena Tarifnog sistema KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, Nadzorni odbor je donio Odluku br. 01-19-02/18 od 24.07.2018. godine, kojom se utvrđuje prijedlog cijena centralnog grijanja/visine tarifnih stavova pri čemu je predloženo povećanje cijena za 2,97 % uzrokovano obustavljenim obračunom naknade za vrijeme isključenja iz toplifikacionog sistema, sa prijedlogom primjene od 01.06.2018. godine.

Odluka o prijedlogu cijena upućena je Vladi Kantona Sarajevo putem Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture KS-a sa obrazloženjem za promjenu visine tarifnih stavova. Ista nije razmatrana do momenta sačinjavanja ovog Izvještaja.

Iako je Tarifnim sistemom Preduzeća utvrđena Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije, i dalje postoji rizik da promjenu cijene energenata za proizvodnju toplotne energije ne prati promjena iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije.

Nepostojanje regulatora koji bi osiguravao transparentan i nediskriminacioni položaj svih učesnika na tržištu toplotne energije dodatno usložnjava gore navedeni rizik.

KJKP Sarajevogas d.o.o Sarajevo prodajna cijena gasa sastoji se iz nabavne cijene gasa i distribucije gasa. Nabavnu cijenu gasa utvrđuje Nadzorni odbor "BH-Gasa", a saglasnost na nju daje Vlada FBiH, što se objavljuje u Službenim novinama FBiH. Cijenu distribucije gasa utvrđuje Nadzorni odbor KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo, a saglasnost na nivo cijene distribucije daje Vlada Kantona Sarajevo, što se objavljuje u Službenim novinama Kantona Sarajevo.

Važeća nabavna cijena gasa iznosi 0,495 KM/Sm³, a na osnovu Odluke Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa ("Sl.n. FBiH", broj: 56/17 od 26.07.2017.godine), i primjenju se od 01.08.2017. godine.

Preudzeće postojeću cijenu distribucije primjenjuje od mjeseca oktobra 2015. godine, od kada je Vlada KS istu korigovala za sve kategorije kupaca, i to: 0,02 KM/Sm³ za Domaćinstva, Malu privredu i Veliku privredu a 0,01 KM/Sm³ za KJKP Toplane Sarajevo d.o.o. i posebnog kupca.

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2018. godini iznosi 1,62 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podatka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode.

Ekonomska cijena kojom se pokrivaju svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,36 KM/m³ što je za 46% više od ostvarene cijene.

KJKP Rad d.o.o Sarajevo je dalo strukturu cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa Elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećom Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i s posla, regres i dr.),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluga),

- osiguranje (osiguranje imovine i lica), troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuje kataloškim - tehničkim normativima),
- troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuju kataloškim-tehničkim normativima)
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja, troškovi zakupa i sl),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju),
- po urađenoj kalkulaciji za individualnu komunalnu potrošnju (usluge odvoza smeća) cijene su za 64% veće u odnosu na postojeću cijenu (0,11 KM/m² sa PDV) i iznose 0,18 KM/m².

Predloženo sukcesivno povećanje do ekonomske cijene po m² korisne površine.

JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš fakturisanje komunalnih usluga proizvodnje i distribucije vode i odvođenja otpadnih voda JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš, vrši se u skladu sa Odlukom o davanju saglasnosti upravnim odborima na utvrđene cijene usluga i proizvodnje i distribucije vode i odvodnje otpadnih voda, koja je objavljena u Sl.novinama Kantona Sarajevo br.12/97, te Odlukom o davanju saglasnosti na odluku o potvrđivanju cijene za održavanje potrošačkog mjesta objavljena u Sl.novinama Kantona Sarajevo br.18/15 od 14.maja 2015 godine

JKP Komunalac d.o.o Hadžići od 01.04.2015. godine na snagu je stupio postojeći cjenovnik usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda usvojen od strane Općinskog vijeća Hadžići.

U cilju unaprijeđenja poslovanja Preduzeća u narednom periodu potrebno je slijedeće:

- Nastaviti sa aktivnostima i unaprjeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci,
- Pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga iz prethodnih obračunskih perioda,
- Nastaviti sa aktivnostima sanacije priključaka, otklanjanja i pronalaska kvarova i drugih načina kako bi se smanjili gubici na mreži i smanjio procenat neoprihodovane vode,
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdijevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o Sarajevo, prodajna cijena usluga se iskazuje sa PDV-om i ima sljedeću strukturu:

- a) troškovi rada i drugi troškovi osoblja koje je direktno angažovano na pružanju usluga;
- b) troškovi nadzornog osoblja;
- c) režijski troškovi;
- d) ostali troškovi direktno vezani za pružanje usluga;
- e) uslužna marža.

Radi prilagođavanja uslovima tržišta Preduzeće je sastavilo cjenovnik, prilagođen stvarnim potrebama na poslovnim jedinicama, s tim da cijene usluga nisu povećane. 25.12.2017. godine, stupio je na snagu novi Zakon o unutrašnjoj trgovini koji je postavio obavezu svim trgovcima na pijaci da se registruju u skladu sa Zakonom. Ovim novim Zakonom Preduzeće je došlo u opasnost od masovnijeg odustanka zakupaca zbog novih finansijskih nameta i minimalnih uslova koje moraju ispunjavati. Dio zakupaca se nije uspio registrovati iz razloga što ne ispunjavaju minimalno propisane uslove ili zbog ekonomske neisplativosti.

Uvođenje novog Zakona se osjetilo i na svim drugim PJ gdje je došlo do odustajanja od zakupa pijačnih stolova/tezgi. Ovdje je bitno naglasiti i nemar nadležnih institucija koji nisu adekvatno zaštitili zakupce koji su se registrovali od onih koji prodaju pored njih na improvizovanim štandovima, trotoarima i sl.

Zbog gore navedenog Preduzeće u poslovnim aktivnostima gubi cca 200.000,00 KM godišnje prihoda.

KJKP-a Park d.o.o Sarajevo u Izvještaju ne ističu problematiku cijena svojih usluga.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo Cijene usluga nisu ekonomski usklađene sa stvarnim troškovima.

Poduzeti aktivnosti na usklađivanju cijena osnovne pogrebne djelatnosti u skladu sa troškovima realizacije istih, što nije realizovano a što je inicirano još 2016.godine preko resornog Ministarstva.

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2018. godine iznosila su 25.076.939 KM i manja su za 27,1% u odnosu na 2017. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 9.

Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2018 2017	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a	
		2017.	2018.	2017.	2018.		2017.	2018.
1.	Vodovod i kanalizacija	50.911.341	52.432.912	9.398.090	2.407.937	25,6	18,5	4,6
2.	Sarajevogas	91.264.933	90.532.497	1.851.000	2.102.000	113,6	2,0	2,3
3.	Toplane	62.562.318	62.024.910	4.588.432	2.143.209	46,7	7,3	3,5
4.	Rad	38.535.141	39.507.093	7.382.559	7.238.233	98,0	19,2	18,3
5.	Park	8.504.347	8.966.538	5.529.105	5.786.317	104,7	65,0	64,5
6.	Pokop	9.719.685	10.586.041	4.548.658	3.833.571	84,3	46,8	36,2
7.	Tržnice i pijace	4.243.015	3.901.644	212.450	0	0,0	5,0	0,0
8.	Vodostan	2.035.534	2.267.221	331.200	514.533	155,4	16,3	22,7
9.	Komunalac	5.312.704	5.066.272	376.064	601.139	159,9	7,1	11,9
10.	Trnovo	985.312	680.804	200.000	450.000	225,0	20,3	66,1
UKUPNO		274.074.330	275.965.932	34.417.558	25.076.939	72,9	12,6	9,1

Sredstva budžeta u 2018. godini smanjena su kod KJKP-a Rad 2,0%, Pokop 15,7% Toplane za 53,3%, Vodovod i kanalizacija 74,4%. Do pvećanja izdvojenih sredstava iz Budžeta došlo je u KJKP Trnovo preko 2 puta, Komunalac 59,9%, Vodostan 55,4%, Sarajevogas 13,6% i Pokop 4,7%. Tržnice i pijace nisu imale doznačenih sredstava Budžeta KS.

4. Investicije

Isplate za investicije u 2018. godini su iznosile 23.979.552 KM i veća su za 58,7% u odnosu na 2017. godinu.

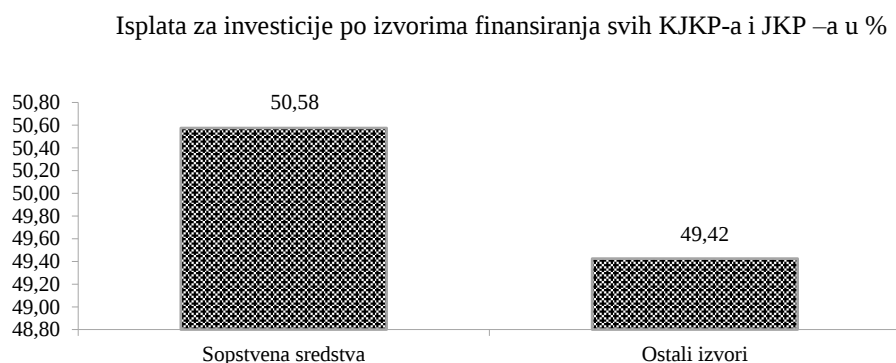
Pregled isplata za investicije po KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2018. godini dat je u Tabeli 10.

Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks <u>2018</u> 2017	Udružena sredstva	Indeks <u>2018</u> 2017	Kredit	Indeks <u>2018</u> 2017	Ostali izvori	Indeks <u>2018</u> 2017	Ukupno	Indeks <u>2018</u> 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	2.834.380	232,8					4.051.423	110,2	6.885.803	140,7
		2017.	1.217.379						3.675.394		4.892.773	
2.	Sarajevogas	2018.	293.750	17,7					1.802.250		2.096.000	126,5
		2017.	1.656.723								1.656.723	
3.	Toplane	2018.	5.524.341	393,0					1.061.628	125,5	6.585.969	292,5
		2017.	1.405.785						846.193		2.251.978	
4.	Rad	2018.	1.875.899	143,3					2.727.256	180,6	4.603.155	163,3
		2017.	1.309.022						1.510.478		2.819.500	
5.	Park	2018.							160.249	36,8	160.249	35,7
		2017.	13.315						435.720		449.035	
6.	Pokop	2018.	974.355	168,2					182.352		1.156.707	65,9
		2017.	579.302						1.176.432		1.755.734	
7.	Tržnice i pijace	2018.	211.716	266,6							211.716	72,5
		2017.	79.403						212.450		291.853	
8.	Komunalac	2018.	190.231	63,6							190.231	63,6
		2017.	299.001								299.001	
9.	Vodostan	2018.	158.536	52,8					1.866.466	608,8	2.025.002	333,6
		2017.	300.492						306.559		607.051	
10.	Trnovo	2018.	64.720	77,9							64.720	77,9
		2017.	83.033								83.033	
UKUPNO		2018.	12.127.928	174,7					11.851.624	145,2	23.979.552	158,7
		2017.	6.943.455						8.163.226		15.106.681	

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (obrazac – INV-01)

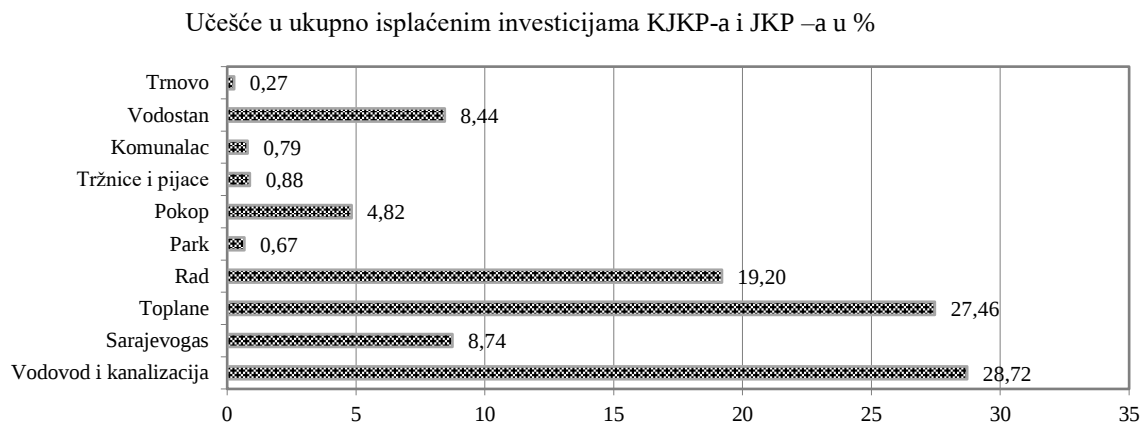
Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 7.

Graf 7.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 49,4%, zatim sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 50,5% a finansijski krediti i udružena sredstva nisu imale učešća u isplatama.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 8. U ukupnim isplatama za investicije u KJKP-a: Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 28,7%.

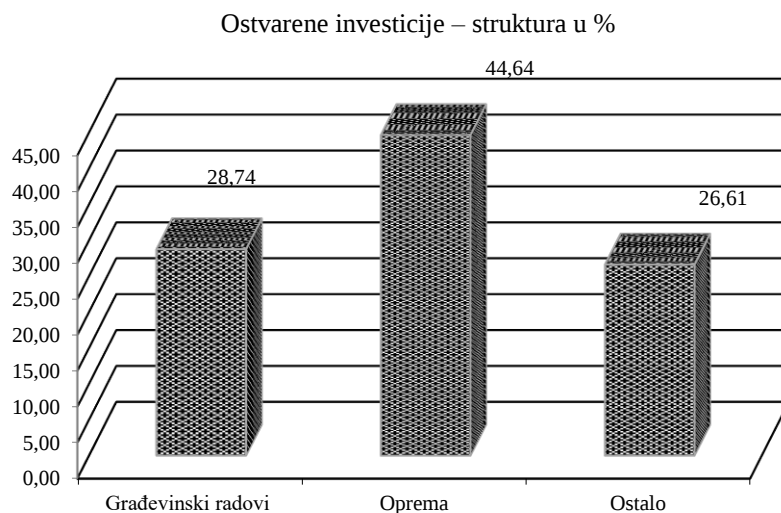

Graf 8.

U 2018. godini ukupno ostvarene investicije iznose 23.979.552 KM i veće su za 58,7% u odnosu na ostvarene u 2017. godini. U Tabeli 11. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2018., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 9.

Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2018. godini

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks 2018 2017	Oprema	Indeks 2018 2017	Ostalo	Indeks 2018 2017	Ukupne investicije	Indeks 2018 2017
1.	Vodovod i kanalizacija	2018.	2.361.302	113,3	3.459.561	144,8	1.064.940	254,2	6.885.803	140,7
		2017.	2.084.936		2.388.966		418.871		4.892.773	
2.	Sarajevogas	2018.	21.967	4,5	2.074.033	190,2			2.096.000	126,5
		2017.	492.066		1.090.687		73.970		1.656.723	
3.	Toplane	2018.	1.995.793	616,7	4.153.586	215,9	436.590	9595,4	6.585.969	292,5
		2017.	323.643		1.923.785		4.550		2.251.978	
4.	Rad	2018.					4.603.155	10263,4	4.603.155	163,3
		2017.	720.162		2.054.488		44.850		2.819.500	
5.	Park	2018.	5.886	24,0	150.902	36,0	3.461	60,5	160.249	35,7
		2017.	24.494		418.821		5.720		449.035	
6.	Pokop	2018.	419.598	99,1	530.237	343,3	206.872	17,6	1.156.707	65,9
		2017.	423.352		154.450		1.177.932		1.755.734	
7.	Tržnice i pijace	2018.	153.510		13.150	20,5	45.056		211.716	72,5
		2017.	205.389		64.207		22.257		291.853	
8.	Vodostan	2018.	1.882.316		121.064	36,8	21.622		2.025.002	333,6
		2017.	273.342		329.228		4.481		607.051	
9.	Komunalac	2018.	52.201	85,8	138.030	58,0			190.231	63,6
		2017.	60.859		238.142				299.001	
10.	Trnovo	2018.			64.720	77,9			64.720	77,9
		2017.			83.033				83.033	
Ukupno		2018.	6.892.573	149,6	10.705.283	122,4	6.381.696	364,1	23.979.552	158,7
		2017.	4.608.243		8.745.807		1.752.631		15.106.681	

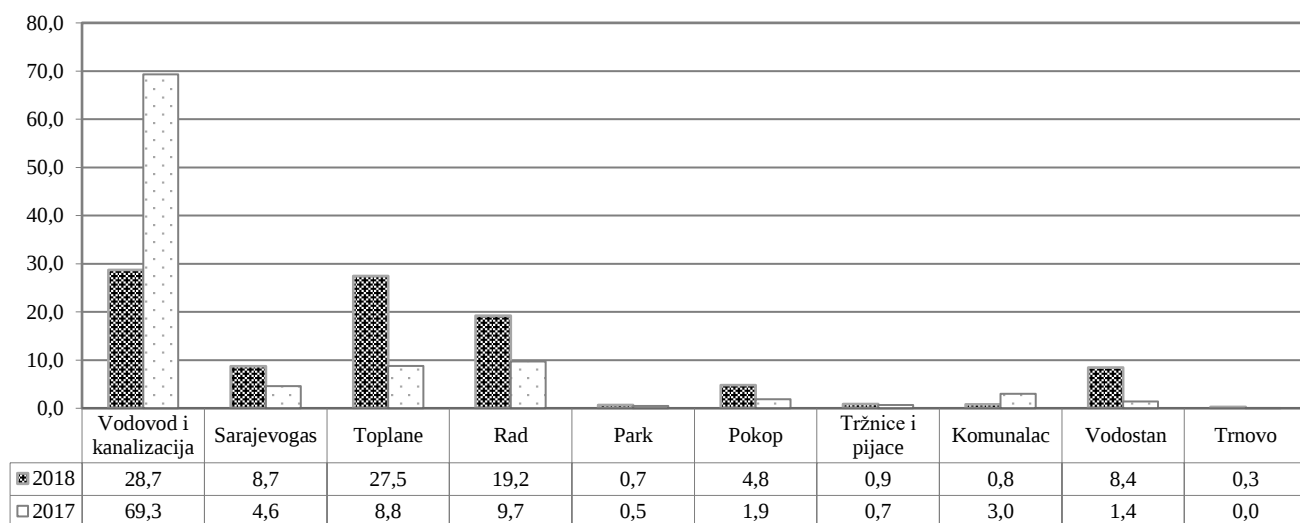

Graf 9.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 28,74%, a na opremu 44,64% i ostalo 26,61%.

Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dato je na Grafu 10.

Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %

Graf 10.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a: Vodovod i kanalizacija, Toplane, Rad i Sarajevogas učestvuju sa oko 84,1%.

U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje u KJKP Park za 64,3%, Pokop 34,1%, Tržnice i pijace 27,5%, Komunalac za 36,4%, i Trnovo 22,1% dok je u ostalim preduzećima došlo je do povećanja ostvarenih investicija. Najveće ostvarene investicije su bile u Predizeću Vodostan i to za preko 3 puta u odnosu na 2017. godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2018. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.476 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2017. godinu ukupan broj zaposlenih veći je za 1,5%. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 44.755.806 KM i veći je za 1,9% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 12).

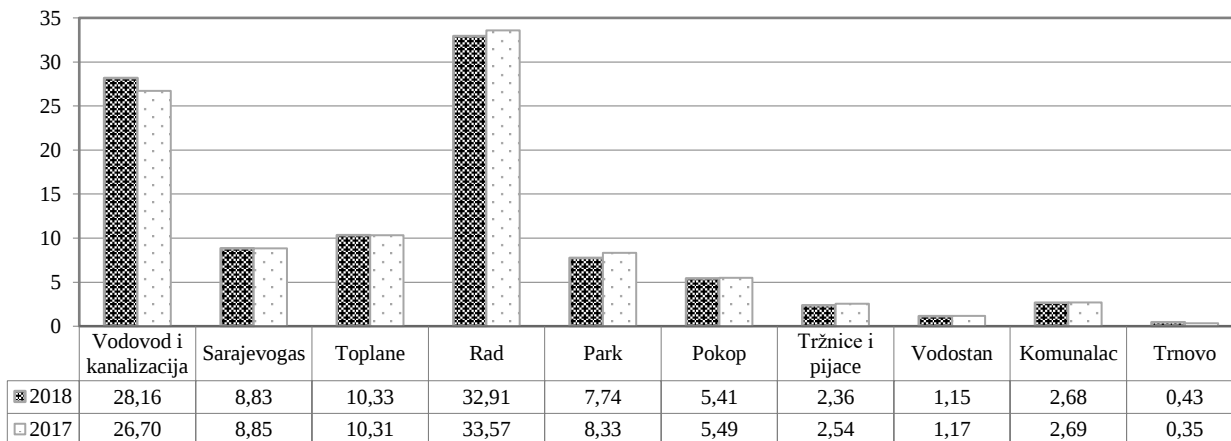
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2018. i 2017.

R.br	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2018 2017	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2018 2017	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2018 2017
		2018.	2017.		2018.	2017.		2018.	2017.	
1.	Vodovod i kanalizacija	13.021.071	12.118.569	107,4	979	914	107,1	1.108	1.105	100,3
2.	Sarajevogas	4.977.343	4.882.535	101,9	307	303	101,3	1.351	1.343	100,6
3.	Toplane	5.405.918	5.358.328	100,9	359	353	101,7	1.255	1.265	99,2
4.	Rad	12.171.853	12.277.577	99,1	1.144	1.149	99,6	887	890	99,6
5.	Park	3.006.174	3.129.212	96,1	269	285	94,4	931	915	101,8
6.	Pokop	3.203.107	3.152.781	101,6	188	188	100,0	1.420	1.398	101,6
7.	Tržnice i pijace	1.229.706	1.303.728	94,3	82	87	94,3	1.250	1.249	100,1
8.	Vodostan	416.230	437.507	95,1	40	40	100,0	867	911	95,1
9.	Komunalac	1.172.599	1.124.151	104,3	93	92	101,1	1.051	1.018	103,2
10.	Trnovo	151.805	119.570	127,0	15	12	125,0	843	830	101,6
	Ukupno	44.755.806	43.903.958	101,9	3.476	3.423	101,5	1.073	1.069	100,4

Prosječna mjesečna neto plaća za 2018. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.073 KM i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 0,4%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u JKP-u Pokop od 1.420 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 1,6%, za 24,5 % je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a. Najniža plaća, na bazi sati rada, je u JKP-u Trnovo i iznosi 843 KM i veća je za 1,6% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 21,5% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće skoro u svim KJKP-ima i JKP-a su povećane osim kod preduzeća Vodostan gdje su smanjene za 4,9%, Rad 0,4% i Toplane 0,8% u odnosu na 2017. godinu.

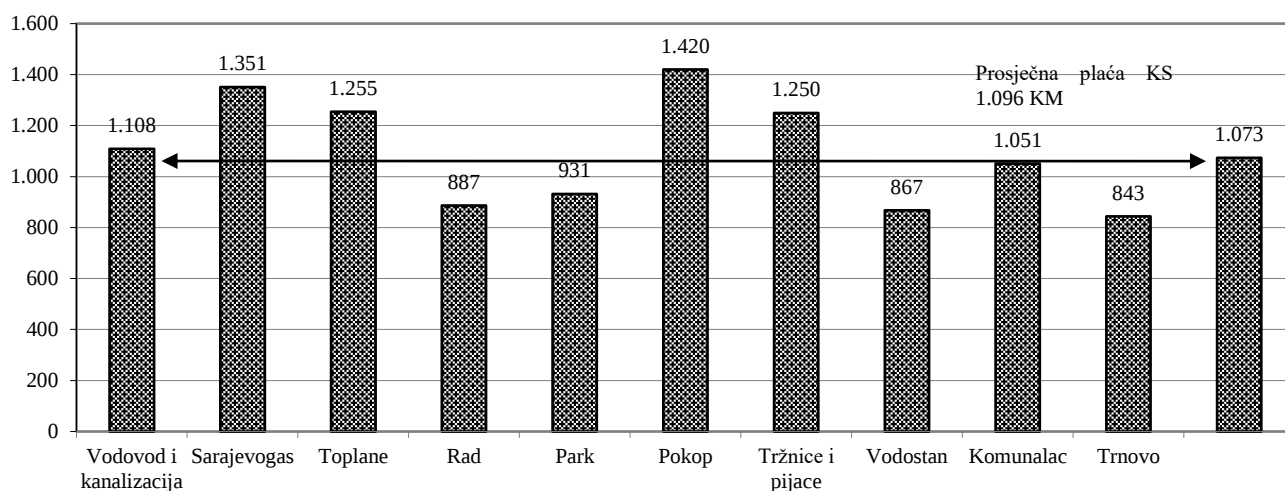
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 11.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2018. u %

Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2018. u KM

Graf 12.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.073 KM, je manja za 2,1% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.096 KM. Pet KJKP-a (Pokop za 29,5%, Sarajevogas za 23,2%, Tržnice i Pijace za 14,0%, Toplane za 14,5% i Vodovod i kanalizacija 1,1%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Rad za 19,2%, Park za 15,1% i tri JKP-a, Trnovo za 23,1%, Vodostan za 20,9%, Komunalac za 4,2%).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. god.

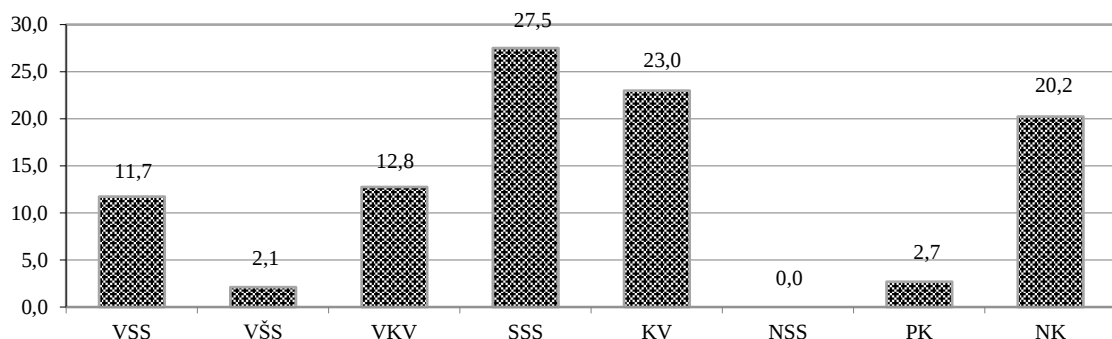
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	113	16	210	242	252		32	85	950
2.	Sarajevogas	85	8	34	120	51		1	6	305
3.	Toplane	66	6	35	123	114		1	7	352
4.	Rad	47	30	20	236	299			501	1.133
5.	Park	35	2	136	10			59	27	269
6.	Pokop	24	8		146	4			34	216
7.	Tržnice i pijace	12	1		33	19			17	82
8.	Vodostan	5	1	2	18	12			2	40
9.	Komunalac	14		5	18	40			22	99
10.	Trnovo	5	1		7	5				18
Ukupno		406	73	442	953	796	0	93	701	3.464

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 60,1% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 27,5% i kvalifikovani radnici sa učešćem od 23,0% i u ukupnom broju zaposlenih. Preko 22,9% zaposlenih su sa nižim kvalifikacijama (NK i PK), dok među zaposlenim nema (NSS) lica. Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 13,8% (Graf 13).

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018.god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	11,9	1,7	22,1	25,5	26,5	0,0	3,4	8,9	100,0
2.	Sarajevogas	28,0	2,6	11,2	39,5	16,8	0,0	0,3	2,0	100,0
3.	Toplane	18,8	1,7	9,9	34,9	32,4	0,0	0,3	2,0	100,0
4.	Rad	4,1	2,6	1,8	20,8	26,4	0,0	0,0	44,2	100,0
5.	Park	13,0	0,7	50,6	3,7	0,0	0,0	21,9	10,0	100,0
6.	Pokop	11,1	3,7	0,0	67,6	1,9	0,0	0,0	15,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	14,6	1,2	0,0	40,2	23,2	0,0	0,0	20,7	100,0
8.	Vodostan	12,5	2,5	5,0	45,0	30,0	0,0	0,0	5,0	100,0
9.	Komunalac	14,1	0,0	5,1	18,2	40,4	0,0	0,0	22,2	100,0
10.	Trnovo	27,8	5,6	0,0	38,9	27,8	0,0	0,0	0,0	100,0
Ukupno		11,7	2,1	12,8	27,5	23,0	0,0	2,7	20,2	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2018.god u %

Graf 13.

Kod isplate plaća, djelimično se primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 15.) u svim KJKP-a i JKP-a, uočava se da najveće učešće radnika unutar VSS (27,8%), VKV (47,5%) i SSS (25,4%) ima KJKP Vodovod i kanalizacija, te KJKP Park sa najvećim učešćem radnika PK (63,4%).

Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	27,8	21,9	47,5	25,4	31,7		34,4	12,1	27,4
2.	Sarajevogas	20,9	11,0	7,7	12,6	6,4		1,1	0,9	8,8
3.	Toplane	16,3	8,2	7,9	12,9	14,3		1,1	1,0	10,2
4.	Rad	11,6	41,1	4,5	24,8	37,6			71,5	32,7
5.	Park	8,6	2,7	30,8	1,0	0,0		63,4	3,9	7,8
6.	Pokop	5,9	11,0		15,3	0,5			4,9	6,2
7.	Tržnice i pijace	3,0	1,4		3,5	2,4			2,4	2,4
8.	Vodostan	1,2	1,4	0,5	1,9	1,5			0,3	1,2
9.	Komunalac	3,4		1,1	1,9	5,0			3,1	2,9
10.	Trnovo	1,2	1,4		0,7	0,6				0,5
Ukupno		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled neto plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 16. Neto plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2018.godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeak KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.736	1.559	1.318	1.170	1.098		922	911	1.142
2.	Sarajevogas	1.601	1.220	1.119	978	892		700	571	1.367
3.	Toplane	1.705	1.202	1.058	1.023	910		945	641	1.280
4.	Rad	1.696	1.375	1.179	969	855			683	895
5.	Park	1.826	1.436	1.258	1.062	877		772	627	931
6.	Pokop	1.590	1.340		1.205	1.000			910	1.236
7.	Tržnice i pijace	1.667	1.403		1.137	998			801	1.250
8.	Vodostan	1.427	1.080	882	778	813			666	867
9.	Komunalac	1.554		1.181	972	851			753	987
10.	Trnovo	1.300	1.040		762	771		741		703
Ukupno prosjek 2018		1.610	1.166	888	1.006	1.007	0	816	820	1.066
2018/2017		97,5	93,5	93,9	96,3	95,9	0,0	123,8	99,3	97,7
Ukupno prosjek 2017		1.651	1.247	946	1.044	1.050	468	659	826	1.091

Postoji odstupanja plaća na bazi sati rada i plaća po kvalifikacionoj strukturi.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2018. godini iznosi 1.066 KM i manja je za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu, a 2,8% manja od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2018.godinu.

Masa neto plaća i naknada u ukupnim rashodima data je u Tabeli 17.

Tabela 17. Masa neto plaća i naknada –učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	Vodovod i kanalizacija	12.118.569	13.021.071	67.839.513	67.077.127	17,9	19,4
2.	Sarajevogas	4.882.535	4.977.343	89.833.561	88.832.351	5,4	5,6
3.	Toplane	5.358.328	5.405.918	59.418.650	56.585.325	9,0	9,0
4.	Rad	12.277.577	12.171.853	38.353.077	39.293.017	32,0	31,2
5.	Park	3.129.212	3.006.174	8.345.703	8.893.379	37,5	33,8
6.	Pokop	3.152.781	3.203.107	9.262.638	9.854.715	34,0	32,5
7.	Tržnice i pijace	1.303.728	1.229.706	3.398.966	3.319.546	38,4	37,0
8.	Vodostan	437.507	416.230	1.788.796	1.975.578	24,5	21,1
9.	Komunalac	1.124.151	1.172.599	5.020.705	4.874.561	22,4	24,1
10.	Trnovo	119.570	151.805	982.914	543.406	12,2	27,9
Ukupno		43.903.958	44.755.806	284.244.523	281.249.005	15,4	15,9

Masa neto plaća i naknada u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 15,9%, a preko 30,0% a kod KJKP-a: Tržnice i pijace, Park, Pokop, Rad i JKP-a preko 21,1% Vodostan.

Primjena Kolektivnog ugovora kod isplate plaća je različita kod KJKP-a i JKP-a:

- KJKP Toplane primjenjuju sa 84,4%;
- Prema izvještaju KJKP-a Pokop isplate plaća zadovoljavaju Kolektivni ugovor;
- KJKP Tržnice i pijace u Izvještaju navode da se Kolektivni ugovor primjenjuje u cjelosti;
- JKP Komunalac neto plaće isplaćuje u skladu sa odredbom Kolektivnog ugovora,
- JKP Vodostan ne odstupaju od Kolektivnog ugovora.

6. Elementi bilansa stanja

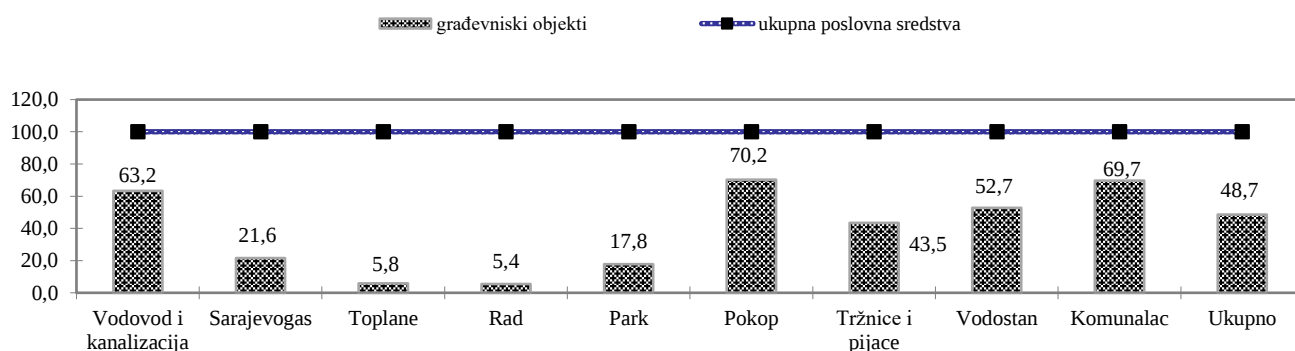
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2018. iznose 1.300.190.793 KM, što je manje u odnosu na 31.12.2017. kada su iznosila 1.318.369.235 KM (Tabela 18.). Ukupna poslovna sredstva su povećana u pet, a u ostalim KJKP-a i JKP-a smanjena.

Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	16.303.253	21.049.675	547.427.208	8.661.850	272.321.505	865.763.491
		31.12.2017.	26.435.246	21.049.675	562.039.464	5.428.041	272.771.123	887.723.549
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	33.094.086	1.459.929	36.962.909	9.405.875	90.490.385	171.413.184
		31.12.2017.	27.001.573	1.459.929	39.285.283	9.211.326	92.375.719	169.333.830
3.	Toplane	31.12.2018.	26.057.490	4.114.243	7.532.095	11.187.365	80.552.665	129.443.858
		31.12.2017.	23.747.235	3.677.653	6.867.645	9.196.565	85.937.722	129.426.820
4.	Rad	31.12.2018.	24.256.491	4.173.495	3.117.563	7.949.054	18.761.980	58.258.583
		31.12.2017.	26.826.265	4.173.495	3.257.654	5.004.531	19.147.988	58.409.933
5.	Park	31.12.2018.	2.869.968	8.701.603	2.774.677	649.423	584.146	15.579.817
		31.12.2017.	2.828.524	8.703.180	2.852.932	705.499	594.103	15.684.238
6.	Pokop	31.12.2018.	1.902.511	1.181.137	15.586.771	770.930	2.765.379	22.206.728
		31.12.2017.	2.272.121	999.118	16.185.659	443.872	2.794.774	22.695.544
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	1.665.346	7.135.950	9.368.586	332.031	3.032.566	21.534.479
		31.12.2017.	1.179.200	7.135.950	9.370.220	380.045	2.993.521	21.058.936
8.	Vodostan	31.12.2018.	1.456.628	415.580	2.683.585	485.724	45.940	5.087.457
		31.12.2017.	1.263.098	234.296	1.089.134	444.456	22.384	3.053.368
9.	Komunalac	31.12.2018.	1.664.893	281.815	7.288.434		1.216.952	10.452.094
		31.12.2017.	1.214.338	281.815	7.758.845	1.063.601	327.378	10.645.977
10.	Trnovo	31.12.2018.	316.447			133.859	796	451.102
		31.12.2017.	239.872			96.085	1.083	337.040
Ukupno		31.12.2018.	109.587.113	48.513.427	632.741.828	39.576.111	469.772.314	1.300.190.793
		31.12.2017.	113.007.472	47.715.111	648.706.836	31.974.021	476.965.795	1.318.369.235

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 632 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 48,7%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. - građevinski objekti

Graf 14.

Komunalna preduzeća su na kraju 2018. godine raspolagala sa preko 109 miliona KM tekućih sredstava što je manje za 3,1% u odnosu na 2017. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 19., a indeksi promjena u odnosu na 2017. u Tabeli 20.

Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. i 2018. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	1,9	2,4	63,2	1,0	31,5	100,0
		31.12.2017.	3,0	2,4	63,3	0,6	30,7	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	19,3	0,9	21,6	5,5	52,8	100,0
		31.12.2017.	15,9	0,9	23,2	5,4	54,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2018.	20,1	3,2	5,8	8,6	62,2	100,0
		31.12.2017.	18,3	2,8	5,3	7,1	66,4	100,0
4.	Rad	31.12.2018.	41,6	7,2	5,4	13,6	32,2	100,0
		31.12.2017.	45,9	7,1	5,6	8,6	32,8	100,0
5.	Park	31.12.2018.	18,4	55,9	17,8	4,2	3,7	100,0
		31.12.2017.	18,0	55,5	18,2	4,5	3,8	100,0
6.	Pokop	31.12.2018.	8,6	5,3	70,2	3,5	12,5	100,0
		31.12.2017.	10,0	4,4	71,3	2,0	12,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	7,7	33,1	43,5	1,5	14,1	100,0
		31.12.2017.	5,6	33,9	44,5	1,8	14,2	100,0
8.	Vodostan	31.12.2018.	28,6	8,2	52,7	9,5	0,9	100,0
		31.12.2017.	41,4	7,7	35,7	14,6	0,7	100,0
9.	Komunalac	31.12.2018.	15,9	2,7	69,7	0,0	11,6	100,0
		31.12.2017.	11,4	2,6	72,9	10,0	3,1	100,0
10.	Trnovo	31.12.2018.	70,1	0,0	0,0	29,7	0,2	100,0
		31.12.2017.	71,2	0,0	0,0	28,5	0,3	100,0
Ukupno		31.12.2018.	8,4	3,7	48,7	3,0	36,1	100,0
		31.12.2017.	8,6	3,6	49,2	2,4	36,2	100,0

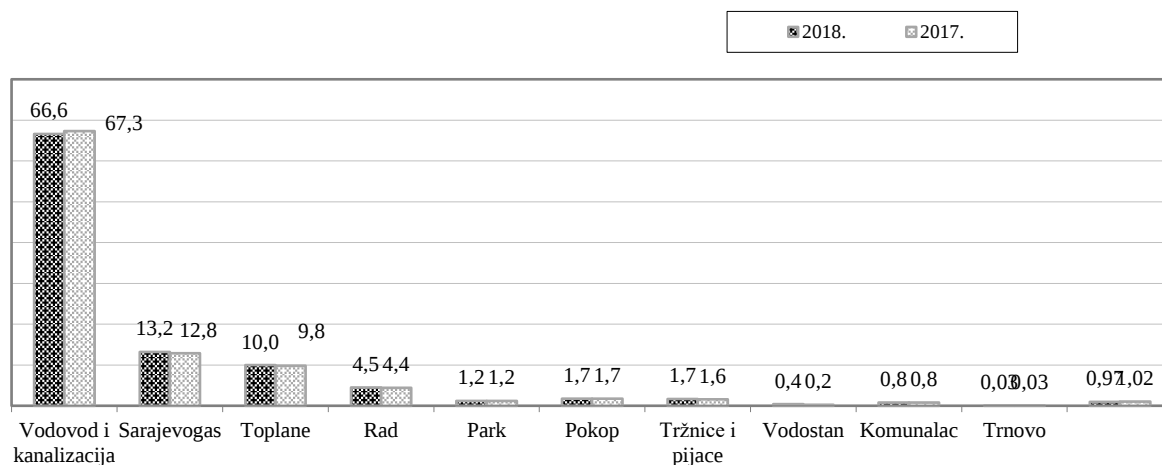
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2018/2017.

R. br	KJKP i JKP	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
			zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	0,62	1,00	0,97	1,60	1,00	0,98
2.	Sarajevogas	1,23	1,00	0,94	1,02	0,98	1,01
3.	Toplane	1,10	1,12	1,10	1,22	0,94	1,00
4.	Rad	0,90	1,00	0,96	1,59	0,98	1,00
5.	Park	1,01	1,00	0,97	0,92	0,98	0,99
6.	Pokop	0,84	1,18	0,96	1,74	0,99	0,98
7.	Tržnice i pijace	1,41	1,00	1,00	0,87	1,01	1,02
8.	Vodostan	1,15	1,77	2,46	1,09	2,05	1,67
9.	Komunalac	1,37	1,00	0,94	0,00	3,72	0,98
10.	Trnovo	1,32			1,39	0,73	1,34
Ukupno		0,97	1,02	0,98	1,24	0,98	0,99

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 66,6% što je manje u odnosu na učešće u 2017.god (67,3%.)

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 15.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2018. i 2017.

Graf 15.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 33,4% u ukupnoj imovini.

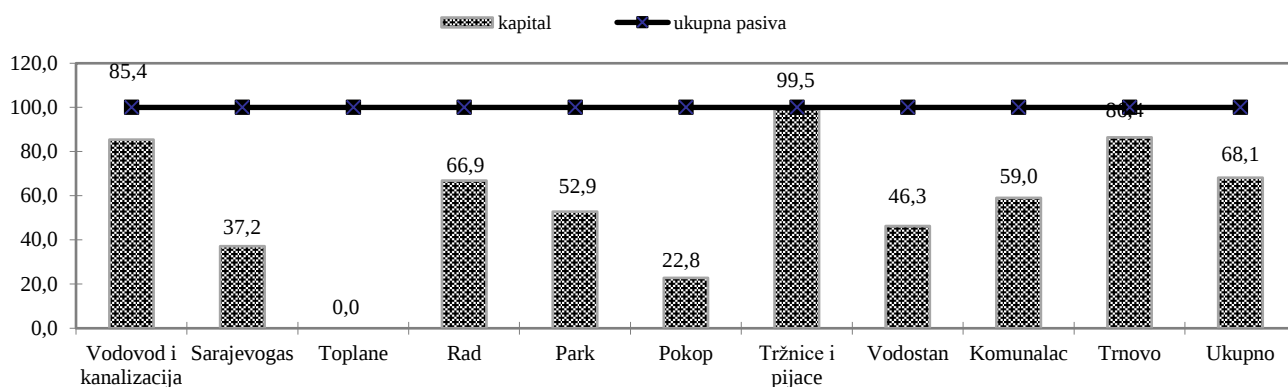
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2018. godine iznosi 1.300.190.793 KM što je što je manje 1,4% u odnosu na 2017. godinu.

Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	7.660.734	13.389.037	105.469.549		739.244.171	865.763.491
		31.12.2017.	9.739.063	22.241.948	104.078.183		751.664.355	887.723.549
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	16.358.241	5.993.072	24.619.369	60.713.651	63.728.851	171.413.184
		31.12.2017.	67.136.684	3.530.245	24.530.834	12.107.362	62.028.705	169.333.830
3.	Toplane	31.12.2018.	7.958.369	6.209.241	6.317.286	108.958.962		129.443.858
		31.12.2017.	7.169.042	5.025.594	6.866.869	110.365.315		129.426.820
4.	Rad	31.12.2018.	3.354.111	3.905.441	6.093.672	5.937.681	38.967.678	58.258.583
		31.12.2017.	3.871.008	3.807.140	4.976.026	6.695.209	39.060.550	58.409.933
5.	Park	31.12.2018.	225.450	3.242.864	3.873.740		8.237.763	15.579.817
		31.12.2017.	1.221.453	2.905.836	3.392.345		8.164.604	15.684.238
6.	Pokop	31.12.2018.	468.343	1.185.821	15.434.320	57.291	5.060.953	22.206.728
		31.12.2017.	509.576	1.132.796	16.258.324	389.692	4.405.156	22.695.544
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	67.375	48.690			21.418.414	21.534.479
		31.12.2017.	117.708	46.551			20.894.677	21.058.936
8.	Vodostan	31.12.2018.	12.044	219.477	2.502.874		2.353.062	5.087.457
		31.12.2017.	19.090	231.239	971.132		1.831.907	3.053.368
9.	Komunalac	31.12.2018.	161.766	4.118.399	3.991.480		6.171.929	10.452.094
		31.12.2017.	118.191	4.542.187	4.231.571		5.985.599	10.645.977
10.	Trnovo	31.12.2018.	15.341	45.965			389.796	451.102
		31.12.2017.	16.894	53.900			266.246	337.040
Ukupno		31.12.2018.	36.281.774	38.358.007	168.302.290	175.667.585	885.572.617	1.300.190.793
		31.12.2017.	89.918.709	43.517.436	165.305.284	129.557.578	894.301.799	1.318.369.235

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 68,18% ili preko 885 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 16,5 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2018.

Graf 16.

U strukturi pasive pojedinih preduzeća došlo je do značajnijih promjena. Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (99,5%), Vodovod i kanalizacija (85,4%), KJP Trnovo (86,4%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 22., a indeksi promjena u odnosu na 2017. u Tabeli 23.

Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	0,9	1,5	12,2		85,4	100,0
		31.12.2017.	1,1	2,5	11,7		84,7	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	9,5	3,5	14,4	35,4	37,2	100,0
		31.12.2017.	39,6	2,1	14,5	7,1	36,6	100,0
3.	Toplane	31.12.2018.	6,1	4,8	4,9	84,2		100,0
		31.12.2017.	5,5	3,9	5,3	85,3		100,0
4.	Rad	31.12.2018.	5,8	6,7	10,5	10,2	66,9	100,0
		31.12.2017.	6,6	6,5	8,5	11,5	66,9	100,0
5.	Park	31.12.2018.	1,4	20,8	24,9		52,9	100,0
		31.12.2017.	7,8	18,5	21,6		52,1	100,0
6.	Pokop	31.12.2018.	2,1	5,3	69,5	0,3	22,8	100,0
		31.12.2017.	2,2	5,0	71,6	1,7	19,4	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	0,3	0,2			99,5	100,0
		31.12.2017.	0,6	0,2			99,2	100,0
8.	Vodostan	31.12.2018.	0,2	4,3	49,2		46,3	100,0
		31.12.2017.	0,6	7,6	31,8		60,0	100,0
9.	Komunalac	31.12.2018.	1,5	39,4	38,2		59,0	138,2
		31.12.2017.	1,1	42,7	39,7		56,2	139,7
10.	Trnovo	31.12.2018.	3,4	10,2			86,4	100,0
		31.12.2017.	5,0	16,0			79,0	100,0
	Ukupno	31.12.2018.	2,8	3,0	12,9	13,5	68,1	100,3
		31.12.2017.	6,8	3,3	12,5	9,8	67,8	100,3

Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2018/2017.

R. br	KJKP i JKP	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,79	0,60	1,01		0,98	0,98
2.	Sarajevogas	0,24	1,70	1,00	5,01	1,03	1,01
3.	Toplane	1,11	1,24	0,92	0,99		1,00
4.	Rad	0,87	1,03	1,22	0,89	1,00	1,00
5.	Park	0,18	1,12	1,14		1,01	0,99
6.	Pokop	0,92	1,05	0,95	0,15	1,15	0,98
7.	Tržnice i pijace	0,57	1,05			1,03	1,02
8.	Vodostan	0,63	0,95	2,58		1,28	1,67
9.	Komunalac	1,37	0,91	0,94		1,03	0,98
10.	Trnovo	0,91	0,85			1,46	1,34
Ukupno		0,40	0,88	1,02	1,36	0,99	0,99

Dugoročne obaveze su smanjenje kod KJKP Toplana, Rada i Pokopa u odnosu na 2017. godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su povećana za 0,4% u odnosu na 2017. godinu, i to u Sarajevogasu, Toplanama, Pokopu i Komunalcu.

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2018. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 79.667 KM, koji je manji za 0,9% u odnosu na 2017. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas (298.342 KM), Toplane (176.207 KM).

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Park za 41,8%, Rad za 43,7%, Pokop za 61,4%, Tržnice i pijace za 59,6% i Vodovod i kanalizacija za 69,2%, a u JKP-ima: Vodostan za 71,1%, Komunalac za 64,2% i Trnovo 47,4%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2018.godini iznosi 81.192 KM i u odnosu na 2017. godinu je manji za 2,6%. I ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevogas (292.740 KM) i Toplane (160.754 KM), koji je ostvaren za 3,6 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 1,9 puta iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2018.	55.193	70.608			15.415	0,782				3,22
		31.12.2017.	57.462	76.568			19.106	0,750				1,93
2.	Sarajevogas	31.12.2018.	298.342	292.740	5.603	5.603		1,019	0,051	0,027	0,019	2,74
		31.12.2017.	306.019	301.219	4.800			1,016	0,053	0,023	0,016	3,38
3.	Toplane	31.12.2018.	176.207	160.754	15.453	12.802		1,096	0,209		0,088	2,38
		31.12.2017.	176.730	167.849	8.880	6.569		1,053	0,132		0,050	2,63
4.	Rad	31.12.2018.	34.869	34.681	189	170		1,005	0,009	0,005	0,005	1,63
		31.12.2017.	33.480	33.322	158	142		1,005	0,007	0,005	0,005	1,44
5.	Park	31.12.2018.	33.333	33.061	272	272		1,008	0,025	0,009	0,008	3,12
		31.12.2017.	29.840	29.283	557	557		1,019	0,056	0,019	0,019	3,01
6.	Pokop	31.12.2018.	49.009	45.624	3.386	3.036		1,074	0,322	0,145	0,069	4,66
		31.12.2017.	46.955	44.747	2.208			1,049	0,201	0,104	0,047	5,84
7.	Tržnice i pijace	31.12.2018.	47.581	40.482	7.099	6.387		1,175	0,350	0,027	0,149	2,34
		31.12.2017.	53.709	43.025	10.684			1,248	0,716	0,040	0,199	3,60
8.	Vodostan	31.12.2018.	56.681	49.389	7.291	7.283		1,148	0,200	0,124	0,129	1,56
		31.12.2017.	50.888	44.720	6.168	6.168		1,138	0,195	0,135	0,121	1,61
9.	Komunalac	31.12.2018.	51.174	49.238	1.936	1.882		1,039	0,115	0,031	0,038	3,04
		31.12.2017.	54.211	51.232	2.980	2.980		1,058	0,240	0,049	0,055	4,37
10.	Trnovo	31.12.2018.	37.822	30.189	7.633	6.864		1,253	0,434	0,352	0,202	2,15
		31.12.2017.	82.109	81.910	200	177		1,002	0,010	0,009	0,002	4,11
Ukupno		31.12.2018.	79.667	81.192	2.702	2.382	4.228	0,981	0,085	0,011	0,034	2,52
		31.12.2017.	80.368	83.350	1.982	935	4.964	0,964	0,060	0,008	0,025	2,43

Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,69	0,87			3,64
2.	Sarajevogas	3,74	3,60	2,07	2,35	
3.	Toplane	2,21	1,98	5,72	5,37	
4.	Rad	0,44	0,43	0,07	0,07	
5.	Park	0,42	0,41	0,10	0,11	
6.	Pokop	0,61	0,56	1,25	1,27	
7.	Tržnice i pijace	0,60	0,50	2,63	2,68	
8.	Vodostan	0,71	0,61	2,70	3,06	
9.	Komunalac	0,64	0,61	0,72	0,79	
10.	Trnovo	0,47	0,37	2,82	2,88	
Ukupno		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

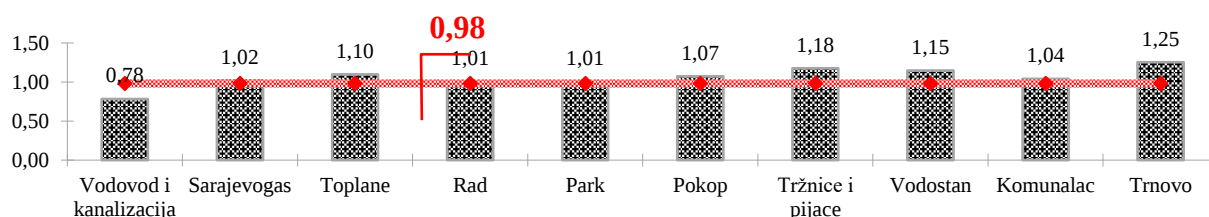
Dobit u 2018. godini ostvarila su sva KJKP-a i JKP-a osim Vodovoda i kanalizacije. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 2.702 KM, što je povećanje u odnosu na 2017. godinu za 4,6%.

Neto dobit ostvarila su takođe sva KJKP-a i JKP-a osim Vodovoda i kanalizacije. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 2.382 KM, i veća je 2,5 puta u odnosu na 2017. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazalo je KJKP : Vodovod i kanalizacija. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 4.228 KM i manji je za 14,8% nego u 2017. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2018. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 15.415 KM i manji je za 18,4% u odnosu na 2017. godinu, a preko 3,6 puta viši od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 1,5 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća iznad prosjeka osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija.

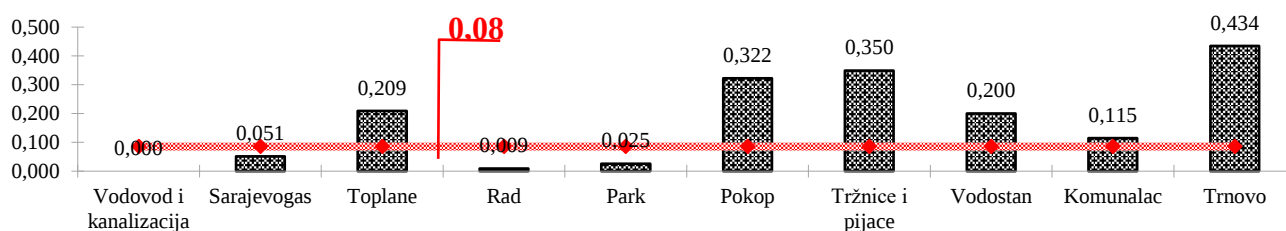
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2018.

Graf 17.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod JKP-a Trnovo, te KJKP-a Tržnice i pijace i Pokop.

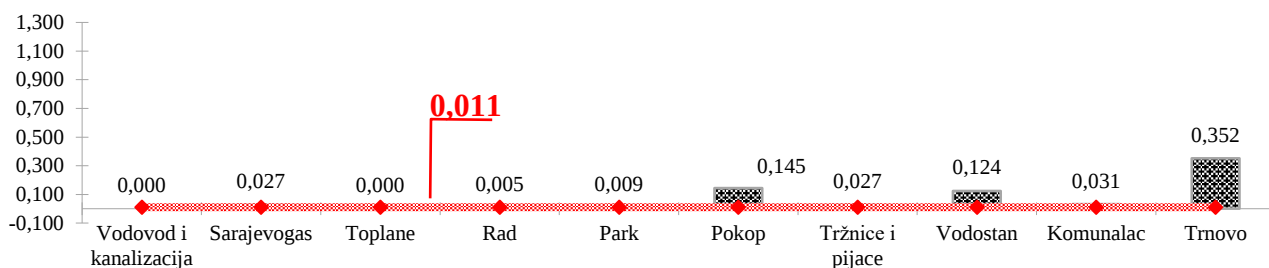
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,08, 2018.

Graf 18.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod JKP-a Trnovo.

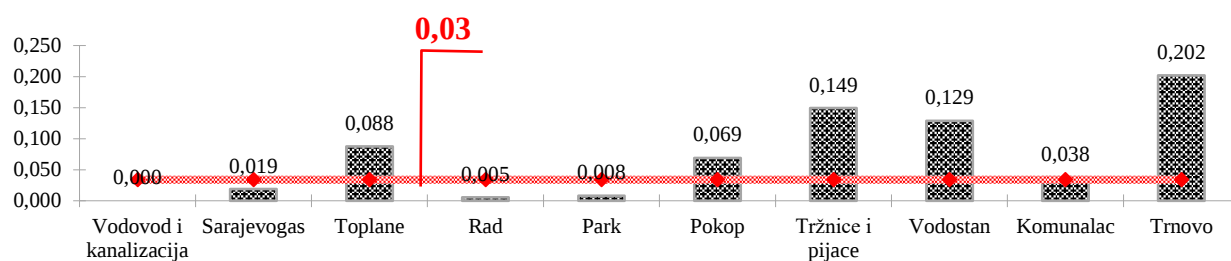
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,011, 2018.

Graf 19.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje KJKP-e Tržnice i pijace, JKP-a Trnovo i Vodostan.

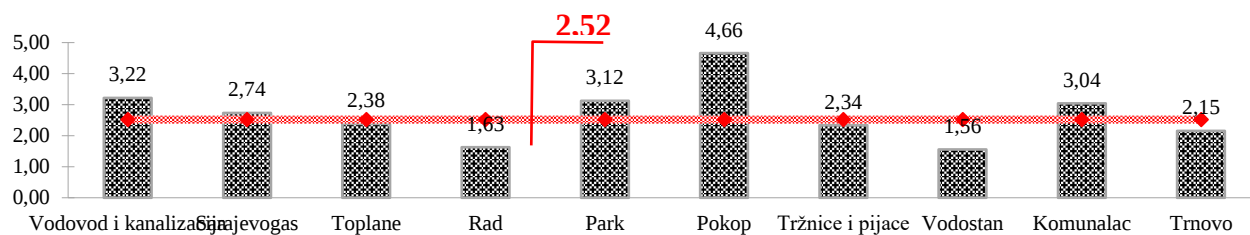
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,034, 2018.

Graf 20.

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Pokop. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,52, 20178

Graf 21.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2018. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 275.965.932 KM koji je veći za 0,7% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 260.113.016 KM i veći je za 0,5% u odnosu na 2017. godinu i učestvuje sa 94,3 % u ukupnom prihodu.

- Ostvareni **ukupni rashodi** 281.249.005 KM i manji su za 1,1% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2017.godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 134.185.927 KM i manji su za 0,4% u odnosu na 2017. godinu, a učestvuju sa 47,7 % u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 90.327.922 KM i veći su za 3,0% u odnosu na 2017. godinu, a učestvuju sa 32,1 % u ukupnim rashodima.

- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Tržnice i pijace, Pokop, Rad, Park, KJP Trnovo, Vodostan Ilijaš te Komunalac Hadžići u ukupnom iznosu od 9.361.142 KM i veća je za 38,5% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2018. godini osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija ostvarila su sva kantonalna javna komunalna preduzećau ukupnom iznosu 8.252.973 KM i veća je za 2 puta u odnosu na prethodnu godinu.

- **Gubitak** u 2018. godini ostvarilo je KJKP Vodovod i kanalizacija u iznosu 14.644.215 KM i manji je za 13,5% u odnosu na ostvaren gubitak na dan 31.12.2017. godine.

- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Sva KJKP-a i JKP-a smatraju da posluju po neekonomskim cijenama. Kod posmatranja prijedloga predloženih cijena najveće je povećanje predloženo kod cijena za vodu i odvodnju otpadnih voda.

- U toku 2018. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 25.076.939 KM i manja su za 27,1% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP-u Rad u iznosu od 7.238.233 KM, što predstavlja više od 1/3 ukupno doznačenih sredstava iz Budžeta Kantona.

- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2018. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 23.979.552 KM i veća su za 58,7% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije za građevinske objekte iznose 28,7%, u opremu 44,6% i ostalo 26,6% investicija.

- U toku 2018. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.476 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je veća za 1,5%.

- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima je 2018. godine iznosila 1.073 KM na temelju sati rada i veća je za 0,4% u odnosu na prethodnu godinu, i manja je za 2,3% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2018. godinu koja iznosi 1.096 KM. Kod isplata plaća većina KJKP-a i JKP-a primjenjuje Kolektivni ugovor.

- Kretanje plaća treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemlji).

- Na dan 31.12.2018. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 27,5%, kvalifikovani radnici čine 23,0%, radnici sa visokom i višom spremom 13,8%, a 22,9 % iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).

U 2018. godini došlo je do smanjenja plaća radnika svih kvalifikacija u prosjeku od 1,5%.

- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 44.755.806 KM i veća je za 1,9% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 15,9%.

- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2018. godine iznose 1.300.190.793 KM što predstavlja smanjenje od 1,4% u odnosu na 31.12.2017. godinu. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 48,7%, i manje je za 0,5 indeksna poena u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 68,1 % i manji je za 0,3 indeksni poena u odnosu na prošlu godinu.

- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2018. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 79.702 KM, prosječan rashod po zaposlenom 81.228 KM, prosječna dobit po zaposlenom 2.704 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 2.384 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 4.229 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1 pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

**ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2018. GODINU**

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOVOD I KANALIZACIJA"

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	52.432.912
rashodi (u KM)	67.077.127
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	14.644.215
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	979
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.108
poslovna sredstva (u KM)	865.763.491
tekuća sredstva (u KM)	16.303.258
stalna sredstva (u KM)	849.460.238
kapital (u KM)	739.244.171

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	55.193
rashodi po zaposlenom (u KM)	70.608
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	15.415
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,782
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,22

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "SARAJEVOGAS"

adresa	Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
telefon	445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	90.532.497
rashodi (u KM)	88.832.351
dobit u poslovanju (u KM)	1.700.146
neto dobit (u KM)	1.700.146
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	307
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.351
poslovna sredstva (u KM)	171.413.184
tekuća sredstva (u KM)	33.094.086
stalna sredstva (u KM)	138.319.098
kapital (u KM)	63.728.851

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	298.342
rashodi po zaposlenom (u KM)	292.740
dobit po zaposlenom (u KM)	5.603
neto dobit po zaposlenom (u KM)	5.603
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,019
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,051
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,27
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,03
marža profita (dobit/prihod)	0,019
marža profita (neto dobit/prihod).	0,02
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,74

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TOPLANE"

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi u KM	62.024.910
rashodi (u KM)	56.858.325
dobit u poslovanju (u KM)	5.439.585
neto dobit (u KM)	4.506.268
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	359
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.255
poslovna sredstva (u KM)	129.443.858
tekuća sredstva (u KM)	26.057.490
stalna sredstva (u KM)	103.386.368
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	176.207
rashodi po zaposlenom (u KM)	160.754
dobit po zaposlenom (u KM)	15.453
neto dobit po zaposlenom (u KM)	12.802
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1.096
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,209
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,17
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,088
marža profita (neto dobit/prihod)	0,07
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,38

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "RAD"

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi(u KM)	39.507.093
rashodi (u KM)	39.293.017
dobit u poslovanju (u KM)	214.076
neto dobit (u KM)	192.668
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.144
prosječna plaća (na temelju sati rada u u KM))	887
poslovna sredstva (u KM)	58.258.583
tekuća sredstva (u KM)	24.256.491
stalna sredstva (u KM)	34.002.092
kapital (u KM)	38.967.678

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM))	34.869
rashodi po zaposlenom (u KM)	36.681
dobit po zaposlenom (u KM)	189
neto dobit po zaposlenom (u KM)	170
gubitak po zaposlenom ((u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,005
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,009
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,01
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,005
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,005
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,63

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "PARK"

adresa	Podgaj br. 6
telefon	471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	8.966.538
rashodi (u KM)	8.893.379
dobit u poslovanju (u KM)	73.159
neto dobit (u KM)	73.159
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	269
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	931
poslovna sredstva (u KM)	15.579.968
tekuća sredstva (u KM)	2.869.968
stalna sredstva (u KM)	12.709.849
kapital (u KM)	8.237.763

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	33.333
rashodi po zaposlenom (u KM)	33.061
dobit po zaposlenom (u KM)	272
neto dobit po zaposlenom (u KM)	272
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,008
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,025
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,003
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,009
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,001
marža profita (dobit/prihod)	0,008
marža profita (neto dobit/prihod)	0,001
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,12

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "POKOP"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	10.586.041
rashodi (u KM)	9.854.715
dobit u poslovanju (u KM)	731.326
neto dobit (u KM)	655.797
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	188
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.420
poslovna sredstva (u KM)	22.206.728
tekuća sredstva (u KM)	1.902.511
stalna sredstva (u KM)	20.304.217
kapital (u KM)	5.060.953

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	49.009
rashodi po zaposlenom (u KM)	45.624
dobit po zaposlenom (u KM)	3.386
neto dobit po zaposlenom (u KM)	3.036
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,049
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,201
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,29
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,104
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,13
marža profita (dobit/prihod)	0,047
marža profita (neto dobit/prihod)	0,06
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	5,84

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRŽNICE I PIJACE"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	3.901.644
rashodi (u KM)	3.319.546
dobit u poslovanju (u KM)	582.098
neto dobit (u KM)	523.738
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	82
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.250
poslovna sredstva (u KM)	21.534.479
tekuća sredstva (u KM)	1.665.346
stalna sredstva (u KM)	19.869.133
kapital (u KM)	21.418.414

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	47.581
rashodi po zaposlenom (u KM)	40.482
dobit po zaposlenom (u KM)	7.099
neto dobit po zaposlenom (u KM)	6.387
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,175
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,350
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,31
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,027
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,02
marža profita (dobit/prihod)	0,149
marža profita (neto dobit/prihod)	0,013
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,34

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOSTAN"

adresa	Ilijaš
telefon	400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	2.267.221
rashodi (u KM)	1.975.578
dobit u poslovanju (u KM)	291.643
neto dobit (u KM)	291.317
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	40
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	867
poslovna sredstva (u KM)	5.087.457
tekuća sredstva (u KM)	1.456.628
stalna sredstva (u KM)	3.630.829
kapital (u KM)	2.353.062

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	56.681
rashodi po zaposlenom (u KM)	49.389
dobit po zaposlenom (u KM)	7.291
neto dobit po zaposlenom (u KM)	7.283
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,148
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,200
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,20
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,124
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,12
marža profita (dobit/prihod)	0,129
marža profita (neto dobit/prihod)	0,13
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,56

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "KOMUNALAC"

adresa	Žunovačka4 Hadžići
telefon	420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	5.066.272
rashodi (u KM)	4.874.561
dobit u poslovanju (u KM)	191.711
neto dobit (u KM)	186.330
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	93
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.051
poslovna sredstva (u KM)	10.452.094
tekuća sredstva (u KM)	1.664.893
stalna sredstva (u KM)	8.787.201
kapital (u KM)	6.171.929

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	51.174
rashodi po zaposlenom (u KM)	49.238
dobit po zaposlenom (u KM)	1.936
neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.882
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,039
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,115
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,11
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,031
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,03
marža profita (dobit/prihod)	0,038
marža profita (neto dobit/prihod)	0,04
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,04

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRNOVO"

adresa	Dejčići bb
telefon	438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	680.804
rashodi (u KM)	543.406
dobit u poslovanju (u KM)	137.398
neto dobit (u KM)	123.550
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	15
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	843
poslovna sredstva (u KM)	451.102
tekuća sredstva (u KM)	316.447
stalna sredstva (u KM)	134.655
kapital (u KM)	389.796

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	37.822
rashodi po zaposlenom (u KM)	30.189
dobit po zaposlenom (u KM)	7.633
neto dobit po zaposlenom (u KM)	6.864
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,253
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,434
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,39
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,352
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,32
marža profita (dobit/prihod)	0,202
marža profita (neto dobit/prihod)	0,18
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,15

JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP-A I JKP-A)

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	275.965.932
rashodi (u KM)	281.249.005
dobit u poslovanju (u KM)	9.361.142
neto dobit (u KM)	8.252.973
gubitak (u KM)	14.644.215
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.476
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.073
poslovna sredstva (u KM)	1.300.190.793
tekuća sredstva (u KM)	109.587.113
stalna sredstva (u KM)	1.190.603.680
kapital (u KM)	885.572.617

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	79.702
rashodi po zaposlenom (u KM)	81.228
dobit po zaposlenom (u KM)	2.704
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.384
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.229
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,981
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,085
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,08
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,011
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,01
marža profita (dobit/prihod)	0,34
marža profita (neto dobit/prihod)	0,03
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,25

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK Vodovod i kanalizacija (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom

2. KJPK Sarajevogas (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomske cijene usluga

3. KJKP Toplane Sarajevo (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2018. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju
Struktura cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene

4. KJKP Park Sarajevo (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina

5. KJKP Pokop Sarajevo (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina
Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP Tržnice i pijace (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene usluge

7. KJKP Rad (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP Komunalac Hadžići (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina
Struktura gubitka i program sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP Vodostan Ilijaš (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2018. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2018):

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;

Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2018. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;

Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2018. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2018. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;

Godišnji izvještaj o investicijama za 2018. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;

Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;

Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2018. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2018):

Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2017. godini.

12. Federalni zavod za statistiku:

Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po Kantonima, Sarajevo, mart 2019. godine.